

DOST

BÜLTEN

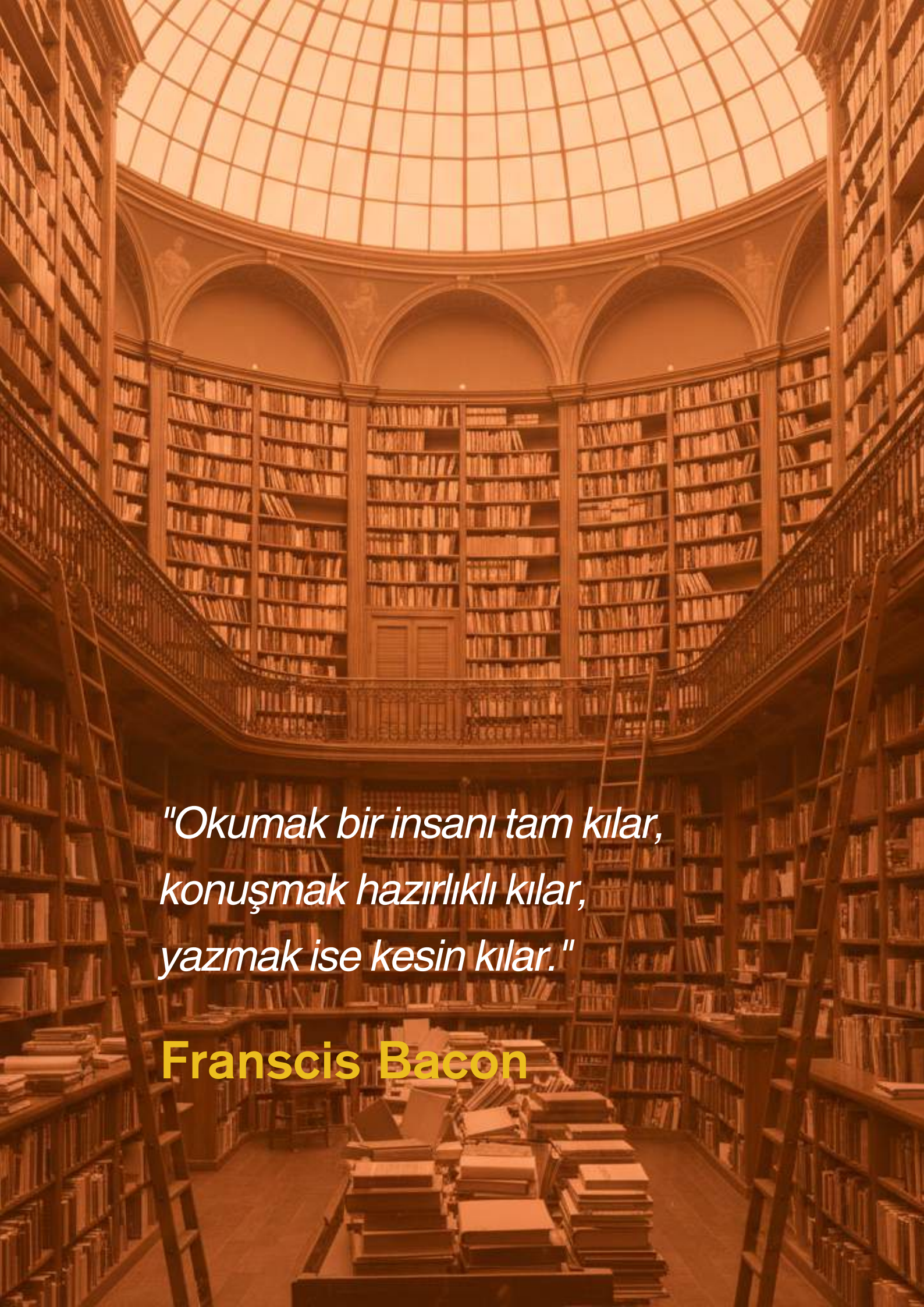
HAFTALIK BLOG YAZILARI
2025 YILININ EN İYİLERİ

Bu Sayıda

Anne Olmak
Değerli Bir Anı
Kısa Hikaye: Zaman
Geriye Akar Mı?
Kadrajımdan...
Neden? Niçin? Nasıl?

Her Cuma 19:00

Güncel Olaylar, Kısa Hikayeler
ve Tarafsız Yorumlar

A photograph of a grand, circular library with a large glass dome. The library features multiple levels of bookshelves, with a central staircase and several wooden ladders leaning against the shelves. The floor is covered with stacks of books and papers. The overall atmosphere is warm and scholarly.

*"Okumak bir insanı tam kılar,
konuşmak hazırlıklı kılar,
yazmak ise kesin kılar."*

Francis Bacon

Alper Tunga DOST

ALPERDOST.COM.TR

BLOG YAZILARI

2025
Dost
Bülten

bu sayıda...

07

EDİTÖRÜN NOTU

Neden Bülten?

08

ANNE OLMAK..

Anne olmak 9 ay karnında taşımak mıdır?

10

DEĞERLİ BİR ANI

Prof Dr. Gazi Yaşargil, Kemal Tanca ve bir anı...

12

KISA HİKAYE: ZOR SEÇİM... KARAR SİZİN!

Neden olan mı? Yoksa maruz kalan mı?

16

KADRAJIMDAN...

2025 yılında çekmiş olduğum fotoğraf karelerinden oluşan bir seçki

18

NEDEN?

Neden artık insanlar işini düzgün yapmıyor?

20

NİÇİN?

Biz cahil miyiz yoksa tembel mi?

22

NASIL?

Demokrasi ve Biz.
En doğru yönetim biçimi demokrasi midir?

KISA HİKAYE: TRAVMA

Bir babanın çaresizliği

SOSYAL ÇEVREDE DAVRANIŞ SORUNU

Metroda, otobüste, tramvayda...

FELSEFE YAPMA ANLAMİYORUM

Bazı felsefi tartışmalar ve bizde bıraktığı izler

KISA HİKAYE: HAYAT AĞACI

Bir pişmanlık hikayesi

KISA HİKAYE: KEŞKE

Keşke zamanı geri alabilsek...

KISA HİKAYE: VAHŞETTEN KAÇABİLİR MİSİN?

İnsanlıktan çıkan caniler peşindeyse...

Web sayfamı ziyaret ettiniz mi?

alperdost.com.tr

Spor, Fotoğraf, Antika, Kitap ve daha bir çok konuda bilgi bulabileceğiniz sayfam 2024'den bu yana yeni yüzüyle yayında!

Beni tara!

ATD

ALPERDOST.COM.TR
OFFICIAL

ANASAYFA

HAKKIMDA

KARİYER

BLOG

HO

Alper Tunga DOST

Web sayfamı Hoş Geldiniz.

Fotoğraflarım

Hepsi bu sayfada...

Sayfamda blog ve gezi yazılarımı, futbol anılarımı, kitaplarımla ilgili bilgileri, küçük sevimli dostlarımı, kısacası bana ait her şeyi bulabilirsiniz.

fotoğraf

* * * * *

Bu yıl hazırladığım bültende Web sayfam üzerinden her Cuma 19:00 da yayınladığım haftalık blog yazılarımdan sizin için seçtiklerimi bulacaksınız. Ayrıca yıl içinde çektiğim fotoğraf karelerinden de bir seçki paylaşıyorum.

EDİTÖRDEN NOTLAR

Neden Bülten?

alperdost.com.tr blog sayfamdan 2025 seçkimi sizin için bu bültende topladım.

kısa hikayeler, durum hikayeleri, olaylar ve yorumlar...

2025 yılını geride bırakırken tatlı bir yorgunluk içindeyim. Bu yıl kendimle gurur duyduğum bir yıl oldu. Neden mi? 2022 sonu benim için adeta travmatik bir dönemdi. Onlarca yıl süren kurumsal firma deneyiminden sonra bir anda oyun dışında bırakılmanın beni üzmediğini söylesem yalan olur. İnsan hazırlıksız yakalanınca zor oluyor. Ama kısa süre içinde olanlara bir sünger çekip yeni bir sayfa açınca motivasyonum, heyecanım ve üretkenliğim geri döndü... Bir yandan yeni firmamdaki yapılanma ve büyüme sürecini yürütürken bir yandan da uzun süredir mutsuz ve demotive olduğum için el sürmediğim yazılarıma tekrar dönüş yapma imkanı buldum. Bu motivasyon ile alperdost.com.tr ile güçlü bir başlangıç yaptım. Klavyemin karşısına geçtiğim gibi geçmişte bir kenara not aldığım veya bazı bloglarda yazdığım hayata dair yazılarımı komple elden geçirdim ve yeni siteme ekledim.

Sonra aklımda hep yer eden kısa hikayelerimi yazmaya başladım. Bir yandan da aynı hızla sosyal hayatta karşılaştığım absürtlükleri izlemeye ve yorumlamaya koyuldum. Zamanla bu çalışmaların bana gelecek için umut veren bir takipçi kitlesi sağladığını farkettim. Bu da benim için en önemli motivasyon kaynağı oldu. Süreç içinde yılın ortasında başladığım düzenli çalışmalar kısa süre içinde her hafta Cuma günü 19:00'da yayınlanan bir blog yazı dizisine evrildi. İşim ve zamanım el verdiği sürece de devam edecek. Bu bülten ile özellikle cep telefonu veya bilgisayar kullanımı zayıf olan büyüklerim ve siz dostlarım için yazılarımı toplamaya karar verdim. Her yıl bültenimde o yıla ait (bence) en iyi çalışmalar toplamayı düşünüyorum. İşte bu bülten Sayı:1 ve 2025' in Özeti. Umarım beğenirsiniz.

Alper Tunga DOST

ANNE OLMAK

Anne olmak 9 ay karnında taşımak mıdır?

Anne olmak sadece dokuz ay taşımak mıdır? Aslında bu tip konular pek de değindiğim, konuşmak istediğim konular değil ama yine de bir şeyler yazmak gerekliliği duydum. Hemen her gün gazete sayfalarının yerel haber kısımlarında veya internet bloglarında; altında yorum olarak onlarca lanet okunmuş haberlere şahit oluyoruz. Göbeğini kestiği yeni doğmuş bebeğini bir ayakkabı kutusuna koymuş ve cami kapısına bırakmış. Kocasına kızmış, çocuğuna kıymış..Evet insanın bir anlık öfke ile gözü dönüyor ama hiç insan evladına kıyar mı?

Ne kadar ölümler basında, medya kanallarında gün geçtikçe normalleşmeye başlasa da, sıkça haber olarak verilse de bu haberlere alışmak mümkün değil. Tabii ki ateş düştüğü yeri yakıyor. Kayıplar bizler birer haber olarak görüyoruz ve bir süre sonra gündemin içinde ekonomi, savaş, felaket haberleri derken kayboluyoruz, gidiyoruz. Ama herkesin ortak beklentisi sosyal adalet çerçevesinde yapılanların cezasız kalmaması. Pekala hayat bu kadar kötü mü? İnsanlar acımasız mı?

Kısa Hikaye

30 Mart 2024 Cuma

En azından hepsi değil.. Hayatta güzel şeyler de oluyor. Tabii ki özü itibarıyla duygu dolu olsa da olayın içindeki bu kahraman anneler, insanlıktan halen umut kesmememiz gerektiğini adeta bize gösteriyor. Nereden nereye...Bu gün Corona virüsü tehlikesi gölgesinde yaşantımızı sürdürürken metroda rastladığım bir tablo beni derinden etkiledi. Nedendir bilinmez ayakkabılar her zaman ilgimi çekmiştir. Özellikle spor ayakkabılar. Belki çocukluğumuzda bir EsemSport veya Mekap ayakkabı bile zar zor giyebilmiş olduğumuzdan kaynaklanıyor olabilir. Zira favori ayakkabı markam – bizim jenerasyon iyi hatırlar – PanterSpor'du. Futbol oynarken ise kramponda Erdal bile bir lükstü bize, ancak Zıylan veya ileriki yıllarda Lig marka ayakkabılar ile sezonu açardık. Hatta Adidas değil ama İzmirsporlu Kaleci Sait abilerin imalatı Saidas'larımız olmuştu. Sonraları biraz paramız oldu ama ancak Alsancak'ta, çevresinde Amerikalı dostu olabilenler gibi PX mağazasından bir Nike sahibi olabilmek şansımız olamadı.

ANNE OLMAK

Anne olmak 9 ay karnında taşımak mıdır?

30 Mart 2024 Cuma

Uzun lafın kısıası Adidas, Nike, Puma vs bir hayal olunca insan çocuk aklı ile üzülüyor, buna takıyor. Belki de bu yüzden spor ayakkabılara halen aynı bir ilğim vardır. Eşim kızar bazen, ardiyede beğenip de birgün giyerim diye aldığım ayakkabılar yığılı durur. Şimdi hepsini alabilecek imkanım olsa bile o günler hiç unutulmaz. . .

Bu gün metroda giderken duraktan tekerlekli sandalyede bir çocuğu ile annesi bindiler. Açıkçası bu gibi durumlarda insan karşı karşıya oturunca gözünü ne tarafa çevireceğini şaşıyor. Telefonuna baksan çekmiyor, camdan baksan karanlık.. Çaresiz göz teması kuruyorsunuz. Bu gibi durumlarda başı öne eğmek en bilindik kaçış yolu olduğundan hemen ona sarıldım. Ve kızın ayağındaki Adidas ayakkabılara gözüm takıldı. Belki uzun süredir giyiyor olsa bile zerre kadar yıpranmamış oldukları dikkatimi çekti. Sonra düşündüm bu ayakkabı hiç eskimeyecek ki... Belki bir süre sonra küçük gelmeye başlayacak ama eskimesi mümkün değil. Zira kızcağızın zaten yere basabilme şansı yok. Ancak – muhtemelen – annesinin kucağında evden sandalyeye, sandalyeden evdeki koltuğa.. Sonra yine sandalyenin tekerlerine, bağlantı noktalarındaki ciddi çürüme ve pas izlerine baktım.

İçimden – bu konularda obsesif olduğum için – bir WD40 ile bu pasları temizlerdim diye geçirdim. Sonra da yine kendime kızarak kim çocuğunun tekerlekli sandalyesine bakım yapmak, silmek, temizlemek ister ki dedim. . . İnsanın kendi ile başbaşa kaldığında kırası gelir muhtemelen. Sonra o bir kaç duraklık seyahat esnasında anneye, anne ile kızın arasındaki göz temasına baktım. Kız hiçbir reaksiyon veremese de annenin müzip hareketleri, onu güldürmeye çalışan hareketlerine bakınca ben de kendimi tutamadım. Annenin yüzündeki çizgiler, göz altı torbaları, kilosu genel durumu belki de 40'lı yaşlarının ortasında olduğu halde onu fiziken 50'lerin çok üzerinde gösteriyordu. Bence kadının buna takıldığını düşünmüyorum. Tamamen kendini kızına vakfettiği çok net görülüyordu. Üzıldüm... Yani bir yanda kendi egosu, rahatı, geleceği için çocuğunun canından vazgeçen bir anne figürü, diğer yanda bir ömrü evladına dayanan diğer bir anne figürü. Hayat ne kadar zor. Metrodan beraber indik. Onlar asansöre ben merdivene yöneldik.

Aynılırken aklımda kalanlar; bakımsız bir sandalye, kızın hiç yıpranmamış Adidasları ve kadının yüzündeki derin çizgiler..

GÜZEL BİR ANI

Gazi Yaşargil, Kemal Tanca ve bir anı...

Durum Hikayesi

11 Haziran 2025 Cuma

"Mahmut Gazi Yaşargil (d. 6 Temmuz 1925; Lice, Diyarbakır), Türk bilim insanı ve tıp hekimi. Beyin ve sinir cerrahisi alanında uzman. Beyin cerrahisi pratiğinde, mikroskop kullanımının (mikrocerrahinin) hayata geçirilmesinde ve yaygınlaştırmasındaki

katkılarıyla tanınır. 999 yılında Amerikan Nörolojik Cerrahlar Kongresi'nde Neurosurgery Dergisi tarafından "1950-2000 Yüzyılın Beyin Cerrahi" unvanı verilmiş ve Avrupa

Nörolojik Cerrahlar Birliği onur madalyası ile onurlandırılmıştır. 1943 yılında Ankara Atatürk Lisesi'ndeki lise eğitimini tamamladı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne başladı. Kendisinin ve iki erkek kardeşinin tıp tahsili almasında komşuları ve aile dostları olan nöroloji profesörü Yusuf Şükrü Sanbaş etkili oldu.

27 Mayıs darbesinden sonra askerî yönetimin ülke idaresine el koymasından sonra Yaşargil yurt dışında eğitimine devam etmekteydi. Doçentlik sınavına gireceği günlerde Türkiye'den askerlik vaktinin geldiğine dair celp ulaştı.

Kurulu karan ile Türk vatandaşlığından çıkarıldı. Vatansızların taşıdığı "Haymatlos" pasaportuyla yaşamaya başladı. Turgut Özal döneminde Yaşargil'in yeniden vatandaşlığa alınması için işlemler başlatıldı.

Türkiye'ye gelmekten hâlâ çekinen Yaşargil'e pasaportunu dönemin Sanayi Bakanı Şükrü Yürür götürdü. 18 yaşında ayrıldığı ülkesine 45 yıl sonra yeniden dönme imkânına erişti."*

Prof Dr Gazi Yaşargil, Ayakkabıcı Kemal Tanca

güzel bir anı...

O sıralar liseden arkadaşı olan Ömer İnönü, Gazi Yaşargil'i ziyaret etmişti. Ömer İnönü'ye babası olan İsmet İnönü'ye eğitimi bittikten sonra ülkeye döneceğini iletmesini istedi. Ancak bu girişim sonuç vermedi ve Bakanlar

Kolay değil 100 yıllık başarılarla dolu bir yaşam. Ve her başanda olduğu gibi bu başarı da bir dönem cezalandırılmış ama sonunda mutlu son gelmiş. Gelmiş de bizler de Gazi hocanın deneyimlerinden faydalanma şansına kavuşmuş olduk.

Benim Gazi hoca ile tanışmam Tarabya Otelinde çalıştığım günlere denk gelir. Sanırım 1990 yılı kışı idi. Gündüz İTÜ Çevre Mühendisliği bölümünde okuyor ve akşamları Büyük Tarabya Otel resepsiyonunda çalışmaktaydım. Zira gündüz vardiyasında genelde evli ve tecrübeli abilerimiz çalışır 16:00-00:00 ve 00:00-08:00 gibi akşam ve gece vardiyalarında biz "çömezler" çalışırdık. Gece çalışırken yaşadıklarımız adeta bir kitap olabilecek anılarla doludur. Bunları ayrıca bir hikaye kitabında toplamayı da düşünüyorum.

Konumuza dönelim; gece vardiyasında tüm dikkatimi konaklama listelerini incelemeye vermişken kısa boylu, hafifçe bir ayağı sendelercesine yürüyen bir adam resepsiyona geldi. Bana seslendi: "Beyefendi Gazi hocayla görüşmek istiyorum, oda numarasını alabilir miyim?" Tabii ki yoldan gelen-geçen birinin direkt bir müşterinin oda numarasını öğrenmesi olası değildi. Uygun bir dille bunun mümkün olamayacağını ilettilim. Ama adam ısrarcıydı. Kibarca "Hocamla İsviçre'de de görüşmek istedim ama olmadı.

GÜZEL BİR ANI

Gazi Yaşargil, Kemal Tanca ve bir anı...

11 Haziran 2025 Cuma

Buraya geldiğini duyunca hemen geldim. Acaba en azından kendisine Kemal bey geldi diye bir haber verebilir misiniz?" Ellerinde bir dolu evrak, dosya, rapor vs bulunan yaşlı adam çaresiz ve yardım isteyen bir ifade kullanınca nedendir bilmem kuralları bir yana bırakarak direk hocanın odasını arama ihtiyacı hissettim.İçimden hayır demek gelmedi. Telefon ahizesini elime alınca adamın yüzünde güller açtı. "Hocam burada misafiriniz; Kemal Bey sizinle lobide görüşmek istiyor..." Telefonun diğer tarafında uyuklu sesle Gazi hoca: "Tamam hemen geleyim" diyerek cevapladı. Az sonra lobideki asansörün kapıları açıldı. Saat 22:30 civarı ve adamcağız asansörden çizgili bir pijama ve üzerinde bir robdeşambr (sabahlık) ile belirdi. Belli ki uyumakta olduğu uykusundan uyandırmıştık. Ama yüzünde zerre kadar mutsuz bir ifade yoktu. Zira görevim nedeniyle otelde her çeşit kapris ve tavırla önceden tecrübelenmiştim. Ama Gazi hoca çok anlayışlı ve kibar bir beyefendi idi. Bana doğru geldiğini görünce hemen resepsiyondan çıkıp onu lobideki koltuklara, Kemal Bey'e doğru yönlendirdim. Yaşlı adam Gazi hocayı görünce hemen koşup ellerine sarıldı, minnet göstererek önünde eğildi. Hoca gayet mütevazı onu koltuklara yönlendirerek karşılıklı oturdular. Bir süre dosyalara bakan hoca ve yaşlı adam arasında uzunca bir diyalog oldu ve sonrasında hoca vedalaşarak odasına yöneldi. Görüşme sonrasında yaşlı adam resepsiyona deskine geri geldi. Bana: "Beyefendi ben Gazi hocaya yıllardır ulaşmaya çalışıyorum. Çok teşekkür ederim beni onunla görüştünüz. Oğlumun rapor ve gözlem raporlarını kendisine gösterme imkanı buldum". Oğlunun geçirdiği kaza sonrası beyin cerrahisi ile ilişkin raporlarını hocaya göstererek fikrini almıştı. Daha sonra tedavisini yaptı mı? Veya hoca ameliyat etti mi bilemiyorum. Ama ben kendi kendime iyi bir şeye vesile olduğumu düşünmüştüm. Bana "Seni mutlaka Osmanbey'deki dükkanıma beklerim.

Bir çayımı iç, ayak ölçünü de alalım" diyerek kartını uzattı; karta baktım isim: Kemal TANCA. Şansa bakın ki bu yaşlı adam Pangaltı'da bulunan bankadan öğrenci kredimi çektikten sonra ilk olarak soluğu aldığım Osmanbey – Harbiye gezimde vitrinlerinin önünde dakikalarca durduğum mağazaların sahibi Kemal Tanca'ymış. Babacan, güler yüzlü ve her haliyle insanda güven oluşturan bir beyefendi...

Bu gün düşünüyorum da artık böyle esnaf kalmadı. Kolay kolay Kemal Tanca olunmuyor. Söyledim ya Öğrenciyim; zaten okulu bitirmek için geceleri otelde çalışıyorum. Böyle bir davet kabul edilmez mi? Takip eden hafta Osmanbey'deki dükkana uğradım. Tanca o dönemde İstanbul'un dolayısıyla ülkenin ayakkabı sektörüne modelleri ile yön veren bir firmaydı. Bu gün global markalar AVMLerde boy gösterse de TANCA ismini halen görebilirsiniz. Çayımı içtim, ayak ölçümü verdim. Nazık ve güler yüzlü olarak ağırladı ve tekrar tekrar teşekkür etti. Bir hafta sonra ayakkabılarımı teslim alırken heyecandan ayaklarımı yere basmıyordu. Şanslıydım, Kemal Tanca gibi birinden bana özel sipariş ile bir ayakkabım olmuştu.

İnsan böyle anıların değerini ilerleyen yaşlarında farkına varıyor. Günümüzde ne Gazi hocam gibi profesyonel, hedef odaklı ve bir o kadar da insani bilim adamları, nede Kemal Tanca gibi çalışkan, dürüst ve güler yüzlü esnaf zor bulunuyor. İşte; Gazi hocamın vefat haberini duyunca hemen aklıma Kemal Tanca ve geçmişte yaşadığım bu olay geldi.

Kemal Tanca'nın 2016 yılında süren sağlık sorunları nedeniyle vefat ettiğini üzüntüyle öğrenmiştim. Bu gün de Gazi Yaşargil hocamın vefatını öğrenince bu yazıyı kaleme alma zorunluluğum oluştu. Şimdi bu güzel insanlar artık aramızda yoklar. Bir çok kişide gördüğümüz gibi insanları yaşarken tanımak, insanlara ve insanlığa yaptıklarıyla tanıtmak gerek. Ama biz genelde bunu hep değerlerimizi kaybettikten sonra yapıyoruz. Her iki değerimiz de ışıklar içinde uyusunlar, her zaman özelemlerle anılacaklar.

ZOR SEÇİM, KARAR SİZİN! Durum Hikayesi

Neden olan mı? Yoksa maruz kalan mı?

5 Aralık 2025 Cuma

Psikolog önündeki tabağı göstererek "Hangisi sence daha lezzetli görünüyor?" diye sordu. Adam masaya yaklaştı. Küçük bir tabak içinde bulunan dört adet kanepeye dikkatle bakarak "Tatmadan, koklamadan nasıl anlayabilirim ki?" dedi. Aldığı cevabı hafifçe gülümseyerek elindeki not defterine kaydeden kadın tabağı hafifçe iteleyerek adamın önüne doğru sürdü: "Dene bir tane o zaman..." Adam elleri kelepçeli olduğundan zorlanınca psikolog dışındaki polise seslendi: "Memur Bey!" Camdan psikoloğun el hareketini gören memur hemen ofise girdi. Kadın: "Kelepçeyi açar mısınız?" Genç ve tecrübesiz bir polis olduğu her halinden anlaşılan memur telaşla "Amirimi aramam lazım" deyince kadın bir ton üstten çıkıştı; "Zaten kapıda bekliyorsun adamın 3. kattan kaçacağı yok. Bu şekilde işimi yapamıyorum, lütfen hemen aç!" Polis memuru çelimsiz bir kadını böyle bir katil ile yalnız bırakmaktan çekinerek; "Siz bilirsiniz ama amirim bana sorun çıkaracak görürse..." diyerek kelepçeyi açtı. Kendi kendine; "Sıkıntı, kaçmasından önce size bir şey yapıp yapmayacağı" diyerek tekrar kapının önüne çıktı. Polis çıktıktan sonra psikolog tekrar adama dönerek; "Bana biraz kendinden bahset?". Adam bir yandan kanepeyi ağzında çevirirken bir yandan da soruyu anlamamışçasına gözlerini kadına çevirdi. Psikolog soruyu açarak tekrar etti; "Nerede doğdun? Nasıl büyüdün? Annen, baban, ailen?" Adam derin bir nefes aldı ve belli ki rahatlatmanın da verdiği ruh haliyle anlatmaya başladı; "Ben Adıyaman kırsalında doğmuşum. Ama çocukluğum, gençliğim burada, İstanbul'da geçti." Kadın çayından bir yudum aldıktan sonra: "Nasıl yani? Adıyaman'da büyümedin mi?"

Psikolog belli ki adamın kırsalda feodal bir yapı altında yetişip yetişmediğini sorguluyordu. Ama aldığı karşılık hiç de öyle bir durumun olmadığını gösteriyordu: "Küçükken babam şehirde çalıştığı inşaatta iş kazasında ölmüş. Köyde daha fazla babasız kalamadık. Annem tekrar evlenmek istememiş." Belli ki kadını aile ve çevre baskısı kasabadan ayrılmaya itmiş. "Bir gün ani bir kararla annem ve üç kardeşimle birlikte İstanbul'a göçtük. Göçtük diyorum, çok küçük olmama rağmen tren seyahatimizi gayet net hatırlıyorum. Sonrasında İstanbul'da mücadele yılları başladı."

Adamın bu ifadesi psikologda beklediği gibi tipik bir kırsal hikaye olmadığını düşündürdü. Aksine tam da şehrin göbeğinde gelişen bir hikayeydi. Adam ikinci bir kanepeyi alıp alamayacağını düşünürken psikolog; "Çekinme hepsini yiyebilirsin" diye ekledi. Adamın cezaevi şartlarında bu kalitede pasta ve kanepeler görmesi mümkün değildi. Zaten aslında dışarda da böylesine güzel bir şey yememişti. Birkaç dakika içinde tabak boşalmıştı. Hepsini bir anda yemenin de verdiği mahcubiyetle arkasına yaslandı: "

Teşekkür ederim bu kadar güzel bir şey daha önce yememiştim" Psikolog görüşmelerinde ilk gerginliği kırmak için böyle bir taktik kullanıyordu. Ama bugüne kadar görüştükleri gibi bağımlılık tedavisi alan bir zengin aile kızı veya öfke kontrolü ile boğuşan bir iş adamı yoktu. Karşısında bu kez bir katil duruyordu. Suçlu biri ile görüşme yapmak onun da ilk tecrübesiydi. Ama insanlar değişmez. Hiç kimse lezzetli bir pastaya veya kanepeye hayır diyemezdi. Görüşme tansiyonu gittikçe olumlu yönde düşüyordu.

Adam üzerindeki tutukluğu atmış bir şekilde, çözülürcesine devam etti: "Annem evlere temizliğe giderken ablaların tekstilde işçi olarak çalışıyordu. Ben de kardeşimle beraber okula gidiyordum" Psikolog dikkatlice not alırken adamın her geçen dakika kendini daha da açtığına şahit oluyordu. Görüşme odasına girdiğinde adeta içine kapanmış ve tek kelime etmemişti. Şimdi ise sanki içindekileri birine anlatmanın vereceği rahatlığa doğru yönelmek istemişti. Psikoloğun "Nasıl bir öğrenciydin?" sorusunda yerinden şöyle bir doğruldu ve kendinden emin "Tabii ki çok iyi bir öğrenciydim" diye cevapladı. Kadın detay istedi. Nasıl oluyor da Adıyaman kırsalından gelen bir çocuk derslerinde bu denli başarılı olabiliirdi? "Köyünde okul var mıydı?" Adam geçmişte kalan bilgileri tekrar hatırlarken şöyle yukanlara doğru baktı ve; "Bizim köyde eski bir ahırdan bozma derslikte eğitim görüyorduk. Her sabah oraya koşarak gidiyorduk."

ZOR SEÇİM...KARAR SİZİN!

Neden olan mı? Yoksa maruz kalan mı?

5 Aralık 2025 Cuma

Çünkü öğretmenimiz her gün bizi bu ahırdan bozma dersliğin dışına adeta tüm dünyayı gözümüzün önüne getirebilecek bir yolculuğa çıkarıyordu. Hayatımın en mutlu günlerini o derslikte geçirdim. Bunda tabii ki öğretmenimizin büyük payı vardı. Bana hep sen de bir öğretmen olmalısın derdi. Parasız yatılıya gitmemde ve öğretmen olmayı seçmemde ilkokul öğretmenimin payı büyüktür.” Psikolog bir yandan anlatılanları not alırken diğer yandan böyle bir eğitimcinin nasıl olur da bir katil olabileceğini anlamaya çalışıyordu. Mutlaka olayları bu aşamaya getiren bir şeyler olmalıydı. Mahkemede sinir krizi içinde kontrolünü kaybeden adamın tutarsız davranışları ve söylemleri nedeniyle hâkim cezai ehliyetini sorgulayacak kadar etkilenmişti. Bu nedenle bir psikolog görüşünün alınması kararı verilmişti.

Kadının karşısındaki adam gayet kibar, oturmasını kalkmasını bilen, kendisini çok da güzel ifade eden biriydi. Katil dendiğinde insanın kanı donar ve böyle biriyle yalnız kalmayı istemezsiniz. Ama psikoloğun karşısında oturan adam sanki vapurda, otobüste yan yana seyahat ettiğiniz kültürlü bir şehir sakini görüntüsündeydi.

Kadın daha fazla uzatmadan direk kritik soruyu sordu:” Anladığım kadıyla iyi bir öğrenciydiniz. Ve kendinizi gayet güzel yetiştirmişsiniz. Hem de kısıtlı imkanlara ve olumsuzluklara rağmen... Öyleyse bu noktaya nasıl geldiniz?” Adam bir anda beklemediği bu soruya hazırlıksız yakalanmışçasına durakladı. Gözlerinde bir nefret ve sinir emareleri belirdi. Zor da olsa kelimeler ağzından dökülmeye başladı.” Ben okumayı çok severim. Gerek köyümdeki o derslikte gerekse İstanbul’da okuduğum okullarda kütüphanelerin devamlı müdavimlerinden oluyordum. Köyümdeki derslikte zamanında batıdaki şehirlerden kırsaldaki okullara yardım kampanyalarından gelen 45-50 tane kitap vardı. Bu kitapların hepsini bir çırpıda okudum. Hatta bazı klasikleri birden fazla okumuşluğum da vardı. Bu alışkanlığıma İstanbul’da da devam ettim. Zamanımın büyük kısmını kütüphanede geçiriyordum. Zaten evde çalışacak bir masam dahi yoktu. Orada hem ödevlerimi yapıyor hem de istediğim kitabı gönlümce okuyabiliyordum. Öğretmenlerim kitaplara olan ilgimi gördüklerinde çok mutlu oluyorlardı. Çünkü artık şehir hayatındaki koşuşturma temposu içinde kimse kitap okumuyordu. Ve eskisi gibi çocuklarına kitap

okumalarını öğütleyen ebeveynler de yoktu. Onlar yorgun argın işten dönerken çocuklar TV karşısında zaman öldürüyorlardı. Daha o zamanlar bir gün öğretmen olursam öğrencilerimi kitap okumaya yönlendirme hayalleri kuruyordum.” Kadın anlatılanlar ile cinayetler arasında bir bağ kurmakta zorluk çekse de adamın sözünü kesmedi. Adam devam etti: “İlk atandığım ilkokul benim Adıyaman’daki ilkokulum gibi kırsaldıydı. Orada da ailelerle çocukların faydalı zaman geçirmesi konusunda anlaşılmıyorduk. Onlar tarlada çalışmalarını bense kütüphanede biraz daha fazla zaman geçirmelerini istiyordum. Ama sonunda çocukların da desteği ile bunu aştık. Yıllar sonra o okuldan mezun birçok evladım beni ziyaret etti ve eserlerimle gururlandım.” Kadın daha da meraklanmıştı. Buradan nasıl bir cinayet hikayesi çıkacağını anlamak zordu. Adam koltuktan doğrularak konuşmasıyla günümüze doğru gelmeye başladı. “Görev aşkım beni öğretmenlikten milli eğitim müdür yardımcılığına kadar getirdi. Eğitimci kimliğimle ana amacım hep öğrencilerime faydalı olabilmek ve o küçük dünyalarındaki pencerelerini uçsuz bucaksız bilgiye açmalarını sağlamak oldu. Bu sebeple kasabamızda milli eğitime bağlı olan bir binada diğer şehir müdürlüklerinden gelen desteklerle kapsamlı bir kütüphane kurdum. İlk zamanlarda öğrencilerimiz pek ilgi göstermedi. Ama gerek benim girişimlerim gerekse öğretmenlerin de desteğiyle ilgiyi arttırdık. Okuma yarışmaları yaptık. Kitaplar, hediyeler dağıttık. Ve bir anda çocukları oyun salonlarından veya bizzat ceplerinde taşıdıkları telefonların mahkumiyetinden kurtardık. O kütüphanelerden birçok doktor, mühendis hatta meslektaş çıktı” Adam bunları anlatırken bir yandan sesi titriyor bir yandan da gözünde bir nefret ifadesi oluşmaya başlıyordu. Kadın halen duruma anlam veremiyordu: “Devam edin” dedi merakla... “Derken kasabamızın yeni belediye başkanı bu kütüphanenin olduğu binayı bir lokantaya çevirmeye karar verdi. Bir şekilde orayı milli eğitimden alarak belediyenin hizmetine çekti. Kitapların hepsi kutular içinde okulumuza geri gönderildi. Bir anda kütüphanemizi kaybetmiştik. Tabii ki buna izin veremezdik. Ve mücadelelem başladı. Gittiğim her kapı yüzüme kapandı. Son olarak çalıştığım kurumdaki müdürüm de yapılacak bir şey olmadığını söyleyince belediye başkanının yolunu tuttum. Adamın okul, kitap veya eğitim ile bir ilgisi yoktu. Ne dediysem beni dinlemedi ve adeta beni odasından kovdu. Odasındayken kendimi zor tutuyordum ama bana

ZOR SEÇİM...KARAR SİZİN!

Neden olan mı? Yoksa maruz kalan mı?

5 Aralık 2025 Cuma

yakışmayan bir şey yapmak da istemiyordum. Sinirle oradan çıkıp bu kez şehre, valiliğe başvurmayı düşündüm. Ama geç olmuştu. Günün sonunda eve dönerek ertesi günü beklemeye koyuldum. Sabah ofisime gittiğimde geçici olarak görevden alındığımı ve bir başka ile tayin edileceğimi duyunca kan beynime sıçradı. Sonrası malum...”

Kadın kalemi masaya bırakıp arkasına yaslandı. Bunca emek ve çalışmayla bu noktaya tınaklarıyla kazıyarak gelen bu adama içten içe saygı duymaya başladığını hissetti. Tabii ki insanın hırslarının esiri olması, anlık bir kararla yaptıkları mazur görülemezdi. Hele bir cana kıymak kabul edilemezdi. Hem katil olmuştu hem de 3 çocukla bir eşi arkasında bırakarak yıllarca cezaevinde ömrünü tüketecekti. Adam az önce anlattıklarının etkisiyle sanki her şeyi baştan yaşamışçasına bir sessizliğe bürünmüştü. O kendi dünyasında iç hesaplaşmasıyla baş başa iken psikolog da içinde bulunduğu durumu nasıl sonuçlandıracağını düşünüyordu. Raporu için aldığı notların altına büyük bir soru işareti koydu.

Suçlu tamamen sağlıklı düşünen biriydi. Psikoloğun raporu kuşkusuz katilin daha fazla hapis yatmasına neden olacaktı. Ama katil adam kendisine mental hastalık tanısı verilmesini bekleyecek kadar onursuz da değildi. Yaptığının cezasını çekecekti.

Kadın dışarda artık sıkılmaya başladığı hareketlerinden belli olmaya başlayan memura seslendi: “Memur Bey görüşmemiz bitti” Memur içeri girdi ve adamın ellerine kelepçeyi tekrar taktı. Adam ayağa kalkarken kadına dönerek: “Beni dinlemeniz bir nebze olsun içimi rahatlattı. Yazacağınız rapor ne olursa olsun size teşekkür ederim. Uzun süredir kendimi bu kadar iyi hissetmemiştim.” Kadın da ayağa kalkarak onlarla kapıya doğru eşlik etti. Ve “Üzgünüm...” diyebildi.

Onlar koridorda uzaklaşırken psikolog kafasında öfke ve haklılık kavramlarının neden aynı cümle içinde doğru bir şekilde yer alamayacağını anlayarak masasına döndü. Bir değerlendirme yapmak çok zordu. Bu kötü olayı oluşmasında kimin daha büyük payı vardı? Ölenin mi? Öldürenin mi?

Geçtiğimiz günlerde bir üçüncü sayfa haberinde okuduğum dramdan yola çıkarak yazdığım bu kısa durum hikâyesinde gerçekte final böyle olmamıştı. Öğretmenimiz görevden alınmanın verdiği üzüntüyle kendini asmış, çoluğunu çocuğunu geride babasız bırakmıştı. Yani olaya neden olan kişi değil, maruz kalan öğretmen bedelini canıyla ödemişti.

Ben hikayemde finali kendimce değiştirmek istedim. Bazen bir olayın ardından insan ister istemez bir seçim yapmak istiyor. Alkollü olarak direksiyon başına geçen biri, suçsuz bir yayanın ölümüne neden olabiliyor. Veya basit bir ihmâl bir işçinin hayatına mal olabiliyor.

İlahi adaleti sorgulamıyorum ama bazen -içten içe- “Keşke ölümüne neden olan kişi bu bedeli ödeseydi de suçsuz olan yaşasaydı” diyorum. İşte size zor bir seçim...

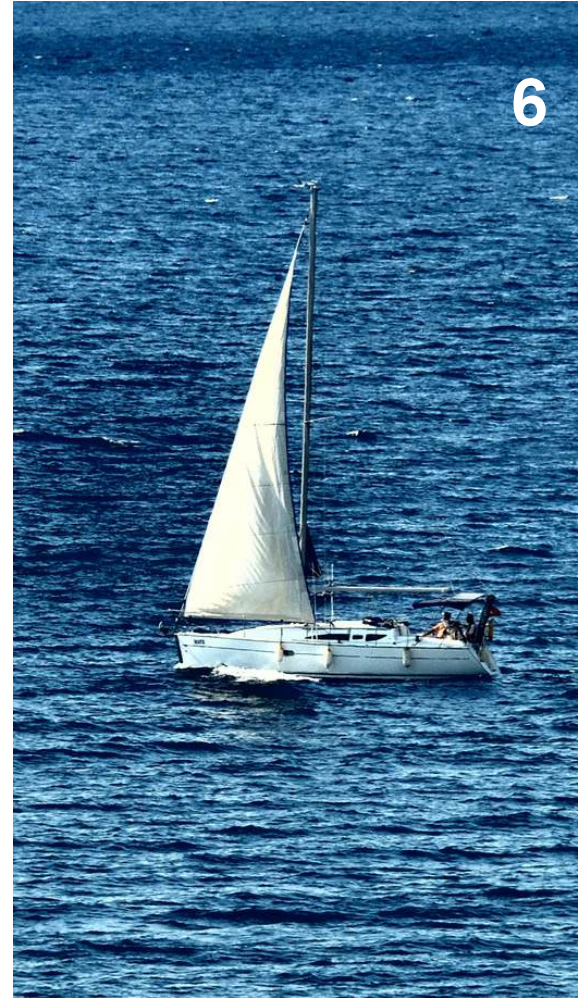
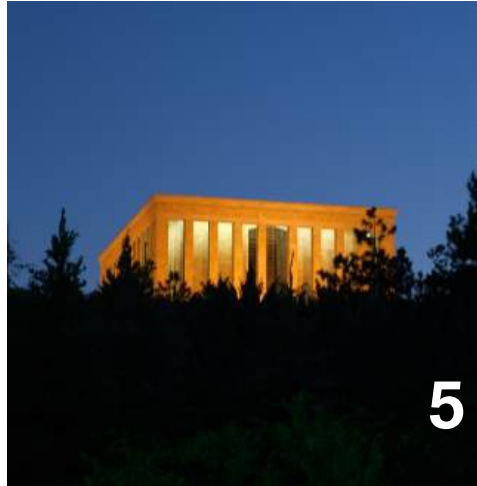

*Georgetown
2023*

BENİM KADRAJIM

2025 YILI ve ÖNCESİ
FOTO SEÇKİSİ

Sekim

1. İzmir Fuarı, Yalnız Kedi - Kasım 2025
2. İzmir Saat Kulesi - Temmuz 2022
3. İzmir Kent Ormanı - Şubat 2021
4. İstanbul Kız Kulesi - Mart 2021
5. Ankara Anıtkabir - Şubat 2022
6. İzmir Dikili - Ağustos 2022
7. İzmir Pasaport - Zübeyde Hanım Vapuru Mart 2020
8. Washington DC, Potamac Nehri - Ekim 2021
9. İzmir Dikili - Ağustos 2022
10. İzmir Dikili - Eylül 2022

Daha fazlası için

alperdost.com.tr/fotograf

NEDEN?

Neden artık insanlar işini düzgün yapmıyor?

Makale

11 Ağustos 2025 Cuma

Dünden bugüne ne değişti?

Bir süredir hep aklımda... Bu konuda bir deneme yazmalıyım ve kesinlikle bunu satırlara dökmeliyim diye...

Neden insanlar artık işlerini düzgün yapmıyor? Çok değil bundan belki 20 yıl önce bir ayakkabı tamircisine veya bir terziye gittiğiniz zaman ustanın işinizi ne kadar ciddiye aldığını hissederdiniz. Bu sizde ustaya karşı bir güven duygusu oluştururdu. Usta ayakkabıyı veya terzi pantolonu eline alıp şöyle detaylı bir inceler sonra dönüp bir yorum yapardı. Gözlüklerinin üzerinden size neden sorun yaşadığınızı uzun uzun anlatırdı. Bu açıklama ayakkabının veya pantolonun tamirinin aslında ne denli meşakkatli bir işlem olacağını bir açılımıydı. Çünkü iyi işi icra edebilmek adeta bir sanat/zanaat gerektirirdi. Ve biz her zaman bu tip ustalara saygı duyar, önerilerini kulak arkası etmezdik. Sonucundan olumsuz etkilenmeyelim.

Öyleyse bugün ne değişti? Bende neden birden bu yazıyı yazma isteği uyandı. Anlatayım; gün geçmiyor ki işini yapan birinin yaptığı işe yaklaşımından şikâyet etmeyelim, işin sonucundan olumsuz etkilenmeyelim.

Öncelikle eskiden esnaf veya sanatkâr müşterisine veya hizmet verdikleri kişilere saygılıydı. İfade şekilleri, karşındakilere gösterdiği saygının işaretleri olan seçtiği sözcükler dahi farklıydı. Karşılarında onlardan hizmet bekleyen kişilere olan tavır ve davranış şekilleri mesafeli ve kibardı. Eğer evinizde servis vereceklerse randevu saatlerine dakik bir şekilde uyarlardı. Aynı şekilde bizler eğer bir yere randevulu gideceksek zamana aşırı dikkat eder onlara olan saygımızı böyle gösterirdik. Yani her şey karşılıklı olarak olması gerektiği gibiydi. İnsanlar birbirine sen değil siz diye seslenir hatta eşi yanında olmayan bir kadın ile göz temasına bile girmediklerine şahit olabilirsiniz.

NEDEN?

Neden artık insanlar işini düzgün yapmıyor?

11 Ağustos 2025 Cuma

Bugün durum nasıl? Öncelikle kendimden örnek vereyim; otuz yıldır aldığım eğitimler gereği hiç tanımadığım birini telefonla aramadan önce kısa bir mesaj atıp uygunluğunu sorarım. Bunu sadece kendime mal etmeyeyim, benim jenerasyonum zaten hep böyle yazılı olmayan kurallarla yetişmiştir. Zamanının herkes için en değerli hazine olduğunu bildik. Bugün e-mail ile mesaj gönderin ama cevap beklemeyin. Artık karşınızda geçmişteki o kibar ve ince insanlar yok. Benim zamanım çok değerli, zamana karşı yarışıyorum vs diyen yeni yetmeler var o koltuklarda... Bugünkü şartlarda karşı tarafın da sizden bir menfaati varsa o sizi zaten hemen bulur. Ama ortada somut bir menfaat yoksa günümüz jenerasyonundan olumlu veya olumsuz bir dönüş alamazsınız. Yani saygısızlık ve anlayışsızlık iletişimsizlikle başlıyor.

Geçenlerde bir doktor muayenesinde içeride bulunduğum yaklaşık 3-4 dakikalık süre içinde söyleyeceklerimi ağzıma tıkip beni adeta muayenehane dışına koyan doktoru görünce iletişimsizliğin en cahilinden en okumuşuna kadar nasıl hastalık gibi yayıldığına bir kez daha şahit oldum. Yani aslında sorun sadece cehalet değil. Zira okul sadece cehaleti alıyor ama eşeklik her zaman baki kalıyor.

Gelelim esnafa ve sanatkara... Klimacı mı? Buzdolabı tamircisi veya Boyacı mı? Eğer peşin olarak ödeme yaptıysanız onu istediğiniz gün ve saatte kesinlikle iş yapacağı yere getiremezsiniz. Varsayalım geldi. Genelleme yapmamayım ama çoğunluğu yaptığı işi alelacele yapıp parasını alır ve ardında eksik bıraktığı noktaları ancak bir başka ustayla makyajlarsınız. Çünkü kimse artık konusunun ustası değil ve tabiri caizse şişirme işlerle günü kurtarıyor. Eğer ola ki görüş bildirirseniz hemen "kıl müşteri" damgasını yersiniz. Çünkü o işi en iyi o bilir...

Nedenine gelince; son 15-20 yıldır sanatkarda usta-çırak ilişkisi bitti. "O iyi ustalar güzel atlara binip gittiler, demirin tuncuna ustanın p..ine kaldık". Liyakat/Liyakatsızlık meselesi sadece profesörde, genel müdürde veya bir yöneticide görmemizden öte, toplumun tamamına bir hastalık olarak yayıldı. Aracınızın aküsünü söken adamdan ofisinizin elektrik tesisatındaki sorunu tamir etmeye çalışan adama kadar herkeste liyakatsızlığın her versiyonunu görüyorsunuz. Çünkü eğitim artık bizim çocukluğumuzda veya büyüklerimizin zamanındaki gibi değil, eğitimciler de köy enstitülerinden çıkma büyüklerimiz veya devlet üniversitelerinden mezun abilerimiz, ablalarımız değil... Çünkü artık onları atayan sistemin yöneticileri, milli eğitim sistemi, üniversiteler, meslek okulları ve odaları eskisi gibi hiç değil. Bugün düşünüyorum da son yıllarda kesinlikle sahte bir doktora muayene olmuş olabilirim. Veya diploması şaibeli birçok kişiden hizmet almışım. Yani artık ne okumuşuna ne de sahadan gelen alaylıya zerre kadar güven kalmadı. Geçenlerde birisinin medyadaki ifadesi bende de karşılık buldu: "Şu anda Türkiye'de beni şaşırtacak hiçbir şey kalmadı" diyordu. Çok doğru artık hiçbir şeye şaşırmıyorum...

Biz bu noktaya ne zaman geldik? Nasıl geldik? Eskiye dönebilmek mümkün mü?

Çok zor...

Ülkenin demografisi değişti, kültürü değişiyor, değerleri değişiyor, insanlık değerleri değişiyor, bitiyor.

Belki radikal bir değişim olursa -tıpkı Atatürk dönemi inkılapları gibi- bir ihtimal ama bu konjonktürde bu da çok zor. Allah sonumuzu hayır etsin...

Nerede o eski öğretmenler?

Aslında edebiyata ilgim neredeyse liseye kadar hiç yoktu. Ama bugün geçmişime üç tane kitap sığdırdığımı düşündükçe kendi kendime yıllar geçtikçe açıldım herhalde diyorum.

Yeni jenerasyonun gelişiminde en motive edici unsurun aileden sonra okuldaki öğretmenleri olduğunu söyleyebilirim. Hatta bazı durumlarda öğretmen rol model olarak annenin veya babanın bile yerini alabiliyor. Size Anadolu'nun dört bir köşesinden anne veya baba figürü taşıyan birçok anı, hikâye örnek verebilirim. Geçtiğimiz günlerde çocukluğumuzun geçtiği İzmir Mustafa Necatibey İlkokulu tayfasıyla bir araya geldik. Çok sık olmasa da zaman zaman bir araya geliyoruz. Hemen hepsi benden birkaç yaş büyük abilerimin olduğu grupta laf her sene olduğu gibi dönüp dolaşıp öğretmenlerimize kadar geliyor. Şimdilerde satrançta gençlerimize yol gösteren beden eğitimi öğretmeni Aşkın (TAŞAN) abim Eşrefpaşa Lisesi günlerinde ve DEÜ Buca Spor Okulu dönemlerinde babam Sabri (DOST) hocanın ona ne denli büyük bir rol model olduğunu anlatmıştı. Onunla öğretmenin hayatımıza ne denli etkin şekilde dokunduğunu konuşmuştuk.

Hepimizin okul hayatında kuşkusuz kendine rol model olarak seçtiği öğretmenleri vardır. Benim çocukluğum hep okul koridorlarında ve babamın peşinde geçtiği için çoğu öğretmenim küçüklüğümde amca, teyze diye seslendiğim kişilerdi. Sonralarda hepsi benim birer öğretmenim oldu. Çoğu zaman Alper olarak değil Sabri hocanın oğlu olarak hatırladım. Şimdi hepsinin isimlerini tek tek yazmaya kalksam mutlaka hatırlayamadığım isimler olacak ve mahcup olacağım. Ama yine de birkaçının ismini özellikle anmak istiyorum.

Bende edebiyat ve Türkçe dersleri özelinde iz bırakan öğretmenim kuşkusuz Sevgi Tetik öğretmenimdi. Ayrıca Nezh (Sepetoğlu) hocamın da bende izleri derindir. O dönemlerde bizi öğretmenlerimize bağlayan ana neden hem uzman oldukları derslerine hem de bizlere gösterdiği itina ve özendi. Birey olarak her birimize sevgi ile dokunduklarını ve okumaya olan ilgimize saygı gösterdiklerini çok net anlardınız. Sevgi hocam oldukça ciddi ve yeri gelince sert ama başarı gösteren öğrencilerini görünce bir o kadar sevecendi. Ben başarısız olup öğretmenlerimin emeklerine karşılık verememenin üzünlüğünü, baskısını yaşamaktansa daha çok çalışmayı tercih ederdim. Sevgi ve Nezh hocalarımızın yanında ortaokul sıralarında bir türlü sevedemediğim İngilizceyi bana sevdiren Hale (Ancan) hocamı unutamam.

Seneler geçti. Bugün halen bir yazı yazdığımda geriye dönüp editlemek için ciddi emek harcarım. Bağlaç olan de, da, ki gibi detaylara ve Türkçenin düzgün kullanımına yönelik hassasiyetimi her zaman korurum. Dostlarım da bu kılığımı iyi bilir. Bir yandan da elimden geldiğince etrafımda rastladığım yanlışları obsesif bir bakış açısı olduğunu düşündürmeden düzeltmeye çalışırım. Gün geçmiyor ki bir sosyal medya paylaşımında veya TV'de kayan yazılar içinde Türkçeye baltayla girilmiş bir cümle görmeyeyim, hemen çileden çıkıyorum.

Herkez, çocuk, bağzı ve niceleri... İnanamıyorum bazıları c ve ç harflerini ayırt etmekten aciz. Sosyal medyada arkadaşların arasında çocuk yerine çocuk yazan var. Özellikle denedim; bazı kelimeleri Word yanlış yazmamı engelledi.

NİÇİN?

Biz cahil miyiz yoksa tembel mi?

18 Ağustos 2025 Cuma

Buna rağmen her gün eğitilmiş veya cahilin aynı kelimeleri basında, sosyal medyada veya başka mecralarda yanlış kullandığını görüyoruz. Şimdi bunlara bakıp da “tek sorunumuz bu olsa keşke” diyenler olabilir. Sorunumuz sadece herkez, çocuk kelimelerinin yanlış yazılışı tabii ki değil. Ana sorunumuz cahillik, kültürsüzlük veya özensizlik. Dilimiz de kültürümüzün bir parçası olduğuna göre sahip çıkılması ve yanlış kullanımında rahatsız olunması gerekmez mi? Nasıl gelenek, görenek ve ananelerimiz birer birer tarihe karşıyor, dilimiz de yalan yanlış ve uyduruk kelimelerle, özellikle sosyal medya üzerinden gelen yabancı kökenli kelimelerle işgal altında. Çoğu zaman bunu söyleyen veya yazanın bile anlamını tam olarak bilmediği kelimeler her gün bir yerde karşımıza çıkıyor.

İlk kitabımı yazdığım da yayınevime bir editör hizmeti isteyip istemediğimi sormuştu. Ben de yazarlar için; adam kitap yazmış buna neden ihtiyaç duysun ki diye düşünmüştüm. Zaman içinde bazı yazarların dilbilgisiyle veya gramerle alakalarının olmadığını görünce, duyunca sadece cahilliğin veya dikkatsizliğin buna neden olmadığını bunun yanında dilimize özen göstermemenin ve bu konuyu ciddiye almamanın da ön planda olduğunu gördüm. Yazarken bu denli bariz hatalar yapmanın mantıklı bir açıklaması olmalı...

Bu yazımı yazarken yanlış yazımın bir nedeninin de sağlık kökenli olduğunu öğrendim. Uzmanlar yanlış yazımın bir nedeninin de Disgrafi olduğunu söylüyor. Disgrafi, çoğunlukla okunaksız yazma, yazıyı tamamlamasının normalin çok üstünde zaman alması veya büyük çaba gerektirmesi ile karakterize edilen el ile yazma yeteneğindeki bozukluktur. Dikkat eksikliği bulunan kişilerde disgrafi yaygın olarak görülür. Bu kişiler fiziksel yazma eylemiyle ilgili sorunlardan düşüncelerini yazılı kelimelere çevirmeye ilgili çeşitli sorunlar yaşayabilir. Disgrafi, yazma stratejilerinin öğrenilmesiyle beraber müdahale edilerek iyileştirilebilir.

Özetle; eğer sağlıkla ilgili bir problem yoksa yazım hataları daha çok eğitimsizlikten, dikkatsiz ve özensiz yazımdan kaynaklanıyor. Dikkat, özen ve yaptığın işe saygı gibi ayırt edici özellikler ilköğretimdeki sıralardan geliyor. Belki de bunları bize kalıcı bir şekilde aşılayan kişiler; öğretmenlerimiz...

Ne yazık ki artık bir önceki blog yazımda da belirttiğim gibi köy enstitülerinden çıkmış idealist öğretmenler yok. Yerlerinde sadece ayı çıkarmaya çalışan bir devlet memuru var. O memur da – idealistleri bir kenara bırakırsak- hiçbir mühendislik, tıp ve benzeri fakültelere kapağı atamayan, “Bari öğretmen ol, polis ol” diye yönlendirilen bir dönemin jenerasyonu. Ben bizzat hiçbir yerde istihdam edilememiş olduğu halde son seçenek olarak öğretmen olan birçok kişi tanıyorum. Sonra çocuklarımızı bu kişilere eğitmesi için emanet ettik. Ve geldiğimiz nokta işte ortada! Bu konuyu bir başka blog yazımda paylaşacağım.

Günün ana konusu ideallerimize ışık tutan öğretmenlerimiz ve bizde bıraktıkları izlerdi. Gördüğümüz her güzellikte onların payı büyük. **Atatürk**'e de ilham kaynağı olmuş **Snellman**'ın “Beyaz Zambaklar Ülkesinde” kitabını okursanız öğretmenin bir ülkeye katacaklarının seviyesini daha iyi anlayabilirsiniz. Bunu Snellman, Mustafa Kemal gibi dehalar yüzyıllar öncesinde görebildikleri halde biz bugün neden önümüzdeki on yılı bile net göremiyoruz? Kendimize defalarca sormamız lazım...

NASIL? DEMOKRASİ VE BİZ

Makale

En doğru yönetim biçimi demokrasi midir?

18 Ağustos 2025 Cuma

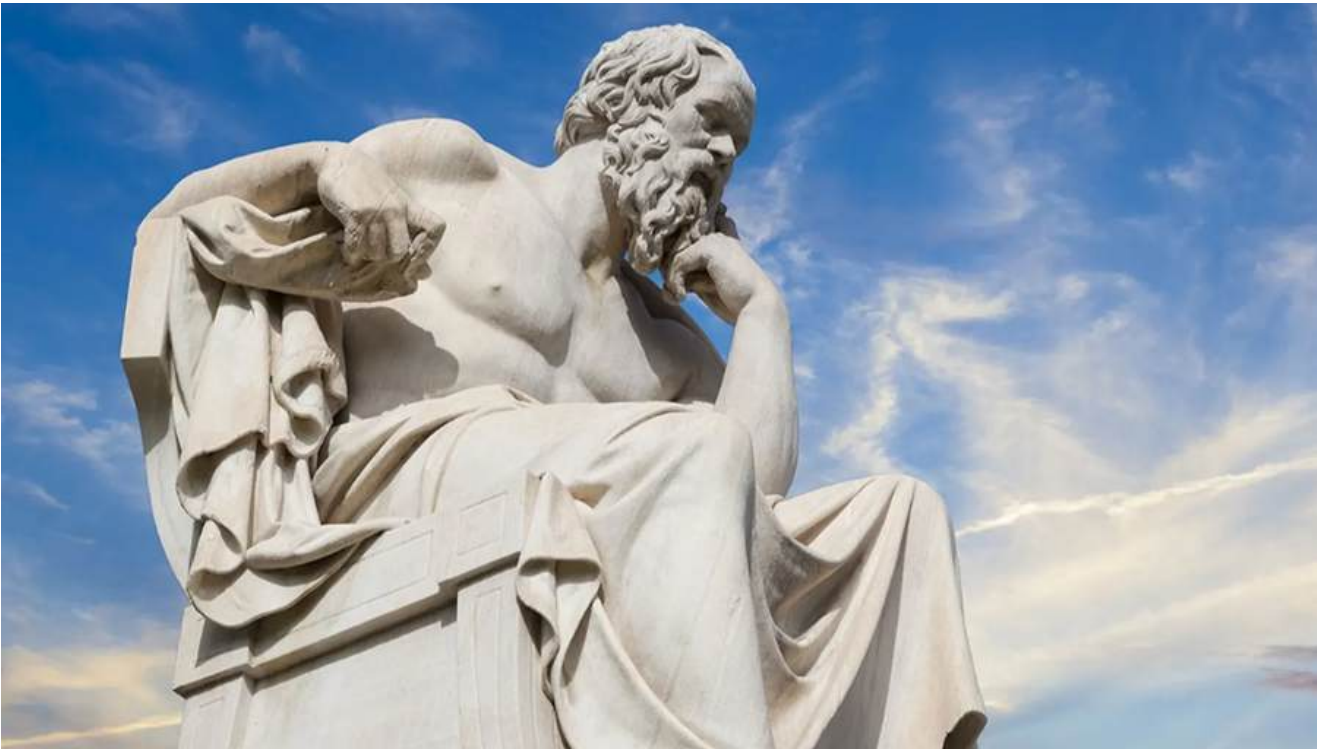
Geçtiğimiz hafta haberlerde izlediğim komisyon toplantıları ve her zaman tartıştığımız kaldırı elini indir elini şeklinde yapılan oylamaların ülkeyi getirmiş olduğu durum beni geçmişte dostlarımla sıkça tartıştığımız “Demokrasi en ideal yönetim biçimi midir?” tartışmasına sürükledi. Belki de demokrasi deyip konuyu masanın ortasına bırakmadan önce onu etraflıca tanımlamak lazım. Wikipedia demokrasi için şunları söylemiş; “Demokrasi veya el erki, halkın yasaları müzakere etme ve yasal düzenlemelere karar verme yetkisine (doğrudan demokrasi) veya bunu yapmak için yönetim görevlilerini seçme yetkisine (temsili demokrasi) sahip olduğu bir yönetim biçimidir.”

Aslında halkların yönetimi için bizzat halkın içinden bir temsilci seçmek ve onlara bu yetkiyi vermek başta insana mantıklı geliyor. Böylece halkı temsil eden küçük bir grup halkın tamamının geleceğiyle ilgili kararları en demokratik yolla alabilir. Teoride bu doğru ama pratikte? Burada oluşan soru işareti; bu halk temsilcilerini neye göre ve nasıl seçiyor? Seçmenin entelektüel seviyesi nedir? (Entelektüel; kapsamlı bilgi ve birikim gerektiren soyut konularla derinlemesine ilgilenen kişi). Daha da açarsak bu kitle içinde okur yazarlık ne aşamada? İnsanlar bilgi ve deneyim gerektiren konularda ne kadar donanımlı? Öyle ya ehliyet verirken bile diploma ve okul soran sistem oy verirken seçmenden bunu sorguluyor mu? Ya da sorgulamalı mı? Düşünsenize, seçmen kitlesi içinde kimi beyin cerrahı, elektrik mühendisi, avukat, kimisi tarlada çapa yapan bir okul dahi görmemiş bir vatandaş. Burada mesleki tartışmaya girmek istemem ama ülkenin refahıyla ilgili kararlara imza atacak birini belirlemek için en azından minimum seviyede bir donanım gerekmez mi?

Hepimiz antik Yunanda Sokrates’in demokrasi hakkındaki görüşlerini öğrencisi Platon’un notlarından biliriz. 10 kitaptan oluşan Devlet isimli eserinde Sokrates demokrasi hakkındaki görüşlerini kitaptaki karakter üzerinden şöyle iletir: “Eğer ki deniz yoluyla bir yolculuk yapmak isteseydin, geminin kontrolünün kimde olacağına nasıl karar verilmesini isterdin? Rastgele ve herhangi bir grup insan tarafından mı, yoksa deniz seyahatleri konusunda deneyimli, bilgili ve eğitilmiş insanlar tarafından mı?” Bu aslında çok zor bir soru değildir. Günümüzde de eğer bir otobüs ile seyahat edeceksek direksiyondaki kişiyi keyfi olarak seçer miydik? Yoksa hayatımızı emanet edeceğimiz şoförün ne derece deneyimli olduğunu mu sorgulardık? Bu soruya Sokrates’in yarattığı karakter Ademantus’un cevabı açıktır. Ona göre tabii ki deneyimli birini tercih ederler. Bu cevap üzerine Sokrates cevaplar: “Peki bu durumda nasıl olur da bir ülkedeki yetişkin insanların rastgele ve herhangi bir grubunun bir ülkeyi kimin yöneteceğine karar verebilecek donanımda olduğunu düşünebilmekteyiz?”

Bu soru beraberinde ciddi bir tartışmayı da getiriyor. Madem halk eşit haklara sahip ve herkesin bu kararda bir tane oy hakkı var, bu hakkı istediği gibi kullanabilir. Diğer argüman ise; dört işlemi bile yapmakta zorlanan bir kişinin ülkenin ekonomisine yön verebilecek projeleri algılayıp oylayıp oylamayacağı üzerine kurulu.

Hatırlarsınız; Aysun Kayacı “Benim oyum dağdaki çobanın oyuyla bir mi?” demiş sonrasında yediği linçlerden dolayı geri adım atmış, özür dilemişti. Geldiğimiz noktada kim haklı çıktı?

NASIL? DEMOKRASİ VE BİZ

Biz cahil miyiz yoksa tembel mi?

18 Ağustos 2025 Cuma

Ben daha da ileri götürerek; oylayan halk çoğunluğunun olduğu kadar oyladıkları kişilerin de entelektüel seviyelerini merak ediyorum. Zira meclise oylanımızla gönderdiğimiz bazı vekiller dönemi boyunca sadece elini kaldırıp indiriyor ve hiçbir yasa tasarsına imza atmadan, aldığı oyun hakkını vermeden süresini tamamlıyor. Hatta bırakın tasarıyı, bir dönem boyunca söz dahi almayan yüzlerde vekil var. Yani seçen de seçilen de bu geminin nereye gittiği konusunda tecrübeli veya bilgili değil. İşin kötüsü farkında da değil.

Bu sıralar pek çok kez tekrar ettiğim Grigory Petrov'un Beyaz zambaklar Ülkesinde kitabında yazdığı gibi toplumlar için eğitim gerekliliğinin altını defalarca çizmiştim. Ve sevgili öğretmenlerimize bir saygı duruşu ve minnettarlık mesajı göndermiştim. Bugün milli eğitim ne durumdadır? Müfredat kaçınıcı kez değişmiştir? Süresi, kılığı kıyafeti, nasıl yapılacağı sürekli tartışma konusu olan eğitimde içerik gün geçtikçe zayıflamakta bireysel karar verme becerilerine yönelik hiçbir yetisi gelişmemiş, dar görüşlü ve vizyonsuz bir nesil oluşmuştur. Tabii ki bireysel olarak farkındalığı yüksek ailelerin, zengin veya yoksul olsa da çocukları için eğitimin önemine yoğunlaşması herkese umut veriyor. Ender de olsa dağ başında çobanlık yapan bir gencimizin veya çok çocuklu bir yörük ailesinin kızlarından birinin yüksek bir başarıyla eğitimine devam etmesi hepimizi duygulandırıyor. Ama gel gelelim ortalamalar, pizza testleri (Pisa Test) ve benzeri başarı değerlendirmeleri bunu böyle söylemiyor.

Sonuçta bu yazıda size en doğru cevabı ben vermeyeceğim. Kendiniz bulacaksınız. Ama benim kararım sadece seçmenlerin kültür ve bilgi açısından belli bir çitaya getirilmesi değil ama en azından vekillerin bir seviye elemesinden geçirilmesi ve değerlendirilmesi yönünde.

85 Milyon vatandaşın kaderini tayin edecek bir kararın bilinçli ve geleceğini düşünerek mantıklı seçim yapabilecek bir seçmen tarafından yapılabilmesi tek hayalim.

Ama kafamı kaldırıp etrafıma baktığımda da ciddi oranda kaygılanmak için nedenlerim olduğunu görüyorum. Bunun için tıpkı eskideki gibi 3. Sayfa haberlerine ve ulusal kanalların haberlerine şöyle bir bakmak yeterli. Ülkede her gün olan biten olayların içeriği gerçekten çok umut kırıcı. Gelişmiş bir Avrupa ülkesindeki haber bülteni ile bizimkinin (tabii ki ciddi bir kanaldan bahsediyorum) arasında dağlar kadar fark var. Daha birkaç gün önce bir güvenlik görevlisinin düğün öncesinde havaya açtığı ateş ile yine 1 ölü 2 yaralı haberini almadık mı? Yol kesip halay çekenler, metrodan trende çıkan olaylar, etrafındakilere rahatsızlık verenler, çoluğa çocuğa bizzat kendi aile fertleri üzerinden taciz, kadına şiddet, sokak hayvanlarına katliam... Saysam paragraflarca... Ülkemizde insanların cahilce yaptığı davranışlar bitmiyor. Sonuçta malzeme bu olunca insan ister istemez dipsiz bir karanlığın içine düştüğünü düşünüyor.

Konu demokrasi ile başladı cehalete kadar geldi. Şimdi tekrar konuyu toparlayalım; bu kadar cahil insanın toplumun her kademesinde öbeklendiği bir ülkede doğru kararlar nasıl alınır? Bu insanlar doğru karar alabilecek seviyede analitik düşünebilme kabiliyetine kaç yılda kavuşur? Bu doğrultuda kendilerini temsil edecek kişileri kaç yılda doğru seçebilecek seviyeye gelir? 50, 100??

Suda yüzen kasketi gören çocuklar bir an birbirlerine baktılar. Ve adeta yarışcasına denize atladılar. Aslında daha ilkbaharın başıydı ama yine de denize girmek için çok erkendi. Ama çocuk akli işte; baharda Pasaportta hava ne kadar soğuk, deniz ne kadar kirlili olursa olsun her zaman suya atlayan, yüzen birkaç çocuk olurdu.

Kaskete arkadaşından önce ulaşan roman çocuk diğerine; “Oğlum Sivri bu kasket var ya; en az 100 lira eder!” derken bir yandan da apar topar beton kaldırıma tımanıyordu. Sivri ise kasketi kaptıncı biraz üzgün ama sudan çıkmaya da pek niyeti yoktu. Çocuk kasketi incelerken arkadan koşu koşu gelen bir kadın kucağında tuttuğu çiçekleri bir kenara atarcasına bıraktı. Doğruca kulağından tuttuğu gibi: “Allah cezanı verecek sana kaç kere dedim buradan denize girme diye!” Diğerine de bağırdı: “Lan Sivri, sen de hemen çık! Vallahi akşama annene söyleyeceğim!”

Çiçekçi kadın oğlunu çekiştirerek çarşı yönüne doğru uzaklaşırken denizden çıkan Sivri arkalarından seslendi; “Beni bekleyin, beni bekleyin!” Siska çocuk üstü başı ıslak, ayaklarında terlik, koşu koşu peşlerine düştü.

Anne sinirle söylenirken roman çocuk elindeki kasketi göstermeye çalışıyordu: “Anne vallahi oraya denize girmek için gitmedik. Sivri ile bu kasketi suda görünce atladık suya. Önce ben kaptım. Babam hafta sonu bit pazarında bu kasketi en az 100 liraya satar. Ya bir bak şuna anne...”

Kadın kasketi eline alıp şöyle etrafıca bir baktı: “Evet afili bir şeye benziyor. Ne işi vardı ki bunun denizde? Garip...”

§

Ceketini alıp çıkarken kapının eşiğinde göz göze geldiler. Dilek eşinin bakışlarındaki mesajı almıştı. Her zamanki şefkatli gülüşüyle: “Bir çay içseydin bari Selim. Böyle aç açına...” Eşinin ona uzattığı kasketini alırken; “Hiç iştahım yok, ben geç olmadan çıkayım.” Bir yerden bir yere gitmenin, aradığın adresi kolayca bulabilmenin İzmir’de zor olduğunu biliyordu. O yüzden çıkarken, belki de işini aynı günde bitiremeyeceğini bildiği için: “Beni akşama bekleme Dilek” diyerek kapıyı kapadı. İstasyona doğru yürümeye başladı. Köy kahvesinin önünden geçerken dostları seslendi: “Selim, buyur bir çay iç?” Herkes onun neden telaşla trene yetişmeye çalıştığını biliyordu. İsrar edemediler. Hepsi babadan oğula çiftiydiler. Bu yıl ne tütün, ne de üzüm istediklerini yine vermedi. İlk kez bu denli kötü bir sezon geçirmiştiler. Bazılarının traktörlerine dahi haciz gelmişti. Hayvanlarını da kesmişlerdi. Yetiştirdikleri kıtılı şeylerle hayatlarını sürdürürken çoğunlukla köy kahvesinde çaresizliklerini birbirleriyle paylaşıyorlardı. Selim alelacele cevapladı: “Sağ olun dostlar ama gitmem lazım, dönüşte inşallah...”

İstasyon bomboştu. Çoğu zaman hınca hınç dolu olan istasyonun sakinliği ve sessizliği dikkatini çekti. Sessizliği bozan tren yavaş yavaş istasyona girdi. Ve yolcularını almak için kısa süreliğine durdu. Herkes yerini almıştı. Yerine oturduğunda kendi gerçeğine geri dönmüştü. Arkasına yaslandı ve düşüncelere daldı. Haftalardır çocuk hastanesinde yatmakta olan çocuğunun son durumunu konuşmak için doktoruyla görüşmeye gidiyordu. Daha birkaç gün önce kardeşini

TRAVMA

Bir babanın çaresizliği

17 Ekim 2023 Cuma

hastaneye refakatçi bırakıp köye dönmüş, bankanın getirdiği haczi önlemek için banka avukatlarıyla görüşmüştü. Ama nafileydi. Elde avuçta ne varsa hepsini küçük Fatoş'un tedavisi için harcamışlardı. Artık onu hastanede daha fazla tutacak güçleri yoktu. Son bir umut, komşularının akrabası polis komiseri Hikmet beyin yardımcı olmasına kalmıştı. Hastaneden bulunabilecek bir tanıdık, tedavi süresinin uzatılmasına ve belki de masraflara yardımcı olabilirdi. Muhtara, köydekilere, kasaba belediyesine başvurulan hep sonuçsuz kalmıştı.

Elinde tuttuğu kısa nottaki adrese uzun uzun baktı. Trafik Tescil Şube Müdürlüğü, Kapılar İzmir. Kapılar 'da olduğuna göre Yenişehir'e yakın bir yerdi. Artık arayacak ve bulacaktı. Kısa süren bir seyahatten sonra tren İzmir'e iyice yaklaştı. Koltuğundan doğruldu, camdan gittikçe yoğunlaşan evleri, fabrikaları, tüten bacaları izlemeye başladı. Yüksek binalar, iş kuleleri derken tren Bornova üzerinden Basmane İstasyonuna giriş yaptı. Tamamen durunca yavaşça kalkarak inen kalabalığın peşine takıldı.

Çıkış tarafında gar kahvesi gözüne ilişti. Oraya yöneldi. Bir yandan eşinin hazırladığı pişileri torbadan çıkarırken bir yandan da boş olan bir masaya geçti. İçi iyice yağlanmış poşeti çöpe atarken yağın gazete kâğıdı üzerine kadar çıktığını gördü. Adeta gazete kâğıdının mürekkebi ile pişilerin yağı birbirine karışmıştı. Mürekkep yalamak herhalde böyle bir şey olsa gerek diye düşündü gülerek...

Gar kapısından çıkarken üç beş tane, muhtemelen Afrika kökenli oldukları belli, gençle göz göze geldi. Gençlerden biri yaklaşıp, garip Türkçesiyle: "Abi açız biz, paramız yok..." Aralarından sıynlarak gardan sola döndü. Bir yandan da ülkesinde kendini yabancı hissetmenin verdiği telaşla tedirginliğini gizleyemedi. Eliyle hemen cüzdanını yokladı, yerindeydi. Derin bir oh çekti.

Yenişehir'e doğru yürürken kaldırım üzerine tezgâh açan satıcıları izlemeye başladı. Bir yandan da aralarında konuştuklarına kulak kabartıyordu. Ama lisanlarını anlamak mümkün değildi.

Çaycıya seslendi: "Kardeşim bana bir çay..." Çaycı elinde çay askısı ile gelirken: "Bir de şu Trafik Şubeyi soracaktım, Kapılardaymış galiba..."

"Yenişehir'de abi... Zamanın varsa yürüyerek gidebilirsin. Gardan çıktıktan hemen sonra sola dön. Gar duvarının dibinden en az bir kilometre kadar yürü. Şubenin tam önüne geleceksin." Adamın bu yardımcı hali ona samimi geldi. Çünkü hep büyük şehirlerde insanların samimiyetlerini kaybettiklerini düşünürdü. Pişilerini çay ile birlikte mideye indirirken bir yandan da masadaki gazeteye göz atıyordu. Haberlerde varsa yoksa cinayet, trafik kazası, iç karartıcı onlarca haber vardı. Gazeteyi bir yana bırakıp çayından son bir yudum daha aldı. Ödemesini yaptıktan sonra "Hayırlı işler" diyerek yoluna koyuldu. Gar kapısından çıkarken üç beş tane, muhtemelen Afrika kökenli oldukları belli, gençle göz göze geldi.

Gençlerden biri yaklaşıp, garip Türkçesiyle: "Abi açız biz, paramız yok..." Aralarından sıynlarak gardan sola döndü. Bir yandan da ülkesinde kendini yabancı hissetmenin verdiği telaşla tedirginliğini gizleyemedi. Eliyle hemen cüzdanını yokladı, yerindeydi. Derin bir oh çekti. Yenişehir'e doğru yürürken kaldırım üzerine tezgâh açan satıcıları izlemeye başladı. Bir yandan da aralarında konuştuklarına kulak kabartıyordu. Ama lisanlarını anlamak mümkün değildi. Arapça veya Kürtçe konuştuklarını düşündü. Çünkü gırtlaktan gelen bu tip lehçeler askerliğini yaptığı doğu illerindeki insanların konuşmalarını andırıyordu. Hepsinin tezgâhında elektronik eşya ve ağırlıklı olarak eski model cep telefonları vardı. Telefonların yanından geçerken karşıdan gelen, baştan ayağa entarili, bir karış kadar sakallarıyla iki adama gözünü takıldı. Ellerindeki tespihleri sinirli bir şekilde çekerken harareti bir tartışma içindeydiler. Onların da dilinden bir şey anlamadı. Ne garip... Gerçekten İzmir'de miydi? Eskiden her Ağustos ayında ailece fuar gezisine geldiklerinde kalacak yerleri olmadığından geceyi çimlerin üzerinde geçirirlerdi. Ailece sabahın ayazını yerler ama fuanın da tadını çıkarırlardı. O zamanlar bizzat İzmir'in kasabasından geldikleri halde kendilerini bir türlü İzmirli hissedemezlerdi. Ailece çimlerin üzerinde yatarken İzmirli oldukları her hallerinden belli insanlar onlara sanki bir yabancıymış gibi, küçümseyen gözlerle bakarlardı. Bu onlara her daim kendilerini taşralı hissettirecek bir bakıştı. Bu gün ise İzmir artık o eski İzmir değildi. Şimdi kendisi de göçmenleri izlerken sanki aynı gözlerle bakıyordu.

Uzun bir yürüyüş sonrasında Polis Müdürlüğüne ulaştı. Hikmet Komiser, odasında harareti bir şekilde biriyile tartışıyordu. Bir ara dışarıda camın ardından ona bakan Selim'e eliyle gel işareti yaptı. Girerken kasketini eline aldı ve yakınındaki bir sandalyeye usulca ilişti. Odadaki gergin hava bariz hissediliyordu; "Sayın komiserim, eşim aslında manevra yaparken dikkatli davranmış fakat yola park eden kişi hatalı park ettiği için oradan çıkamamış ve yan taraftaki diğer araca hafifçe çarpmış. Fakat hazırlanan raporda bu hatalı parktan bir cümle dahi yok..."

Komiser aniden hiddetlenip; "Kardeşim sen şimdi benim memurum raporu yanlı mı yazdı demek istiyorsun?" diye çıkışınca adam hatırlı tanıdığının da kendisine verdiği güvenle ukalalığına devam etti; "Neden olmasın komiserim zaten park eden adam alelacele gelip aracını oradan çekti. Zaten memur beyler de o adamla samimi bir şekilde konuşuyorlardı." Komiser daha da sinirli bir ifadeyle; "Ya lütfen dışarı çıkın kardeşim! Varsa bir şikâyetiniz gidin istediğiniz yere başvurun... Nedir bu ya, gelmiş buraya benim memuruma düpedüz iftira atıyorsunuz!"

Adam dışarı çıkarken kendi kendine söylendi; "Memleketin çivisi çıkmış kardeşim, kimi kime şikâyet edeceksin?"

Her ikisi de adamın ardından uzun uzun baktılar. Neden sonra Komiser ortamı da sakinleştirmek adına; "Her gün buraya bir sürü insan geliyor. Yok oğlum içki içmez kontrolde alkollü çıkmış, yok eşim iyi araç kullanır suçsuz..."

TRAVMA

Bir babanın çaresizliği

17 Ekim 2023 Cuma

Selim yutkundu, ne diyeceğini bilemedi. Ve beklenmedik soru aniden geliverdi; "Pekâlâ sizin ne vardı kardeşim?" Şimdi adama; "Ben şunun yakınıyım, çocuğum Behçet Uz Çocuk Hastanesinde ..." nasıl derim, nasıl ricacı olurum diye düşündü. Öylece dona kalmıştı. Zar zor cümleyi toparlamaya çalıştı; "Ali İhsan sizden bahsetmişti. İzmir'e gidersen Hikmet komiserime uğra halini hatırları sor demişti. Onun için bir uğrayıp selamını iletmek istedim."

Adamın sinirli ifadesi bir nebze de olsa normale döner gibi oldu; "Sağ olsun Ali... Köylümdür, görüşemedik uzun süre oldu."

Selim bir an konuyu açmayı tekrar aklından geçirdi ama adam lafına devam edince; "Her gün böyle şeylerle ömrümüzü tüketiyoruz. Valla ilk fırsatta köye geri döneceğim. Hele bir emeklilik tarihim gelsin... Bu arada sormadım, çay içer misin?" "Sağ olun komiserim, belli ki çok yoğunsunuz. Ben müsaade isteyeyim. Senin bizden, köyden bir talebin var mı?" diyerek yavaştan ayaklandı.

"Selamlarımı iletin Ali'ye kardeşim. İnşallah ilk fırsatta bir hafta sonu ailece uğrayacağız."

Kapıya yaklaşıncı camın ardında onun çıkmasını bekleyen vatandaşları gördü. Gözleriyle ona adeta; "Haydi kardeşim biraz çabuk" diyorlardı. Odadan hayırlı günler dileyerek çıkarken kendi derdini unutmuş, adamın yaşadığı açmaza takılmıştı. Yavaş yavaş basamaklardan indi. Elinde onlarca dakika sıkı sıkıya tuttuğu kasketini taktı. Ama kasket terden sınısıklam olmuştu. Tekrar eline aldı...

§

Dışarı çıktığında güneş halen tepedeydi. Öğle vakti, planladığı gibi gideceği yere gitmiş ama eli boş dönmüştü. Şimdi günün ortasında yapacağı bir şey kalmamıştı. Kendinde hastaneye gidecek gücü bulamadı. Kızına ne diyecekti ki? Zaten doktor da onu akşamüzeri bekleyecekti. Genelde sabahdan öğleye kadar ameliyatlara sürüyor ancak öğleden sonra müsait oluyorlardı. O yüzden bir iki saat sonra gitsem daha iyi olur diye aklından geçirdi. Geldiği yoldan gara kadar tekrar yürüdü. Garın önünde bir süre durdu, etrafına bakındı. Hastaneye yakın bir yerde vakit geçirmek daha akıllıca olacaktı. Çocuk hastanesi fuarın Montrö kapısına yakındı. Fuarı boydan boya geçerek Montrö ana giriş kapısına kadar yürüdü. Kapıdan dışarı çıktı ve doğrudan karşıya geçti. Hastane sokağının girişine vardığında biraz duraladı, sonra amaçsızca heykele doğru yavaştan yürümeye devam etti. Kordona vardığında iki yöne doğru bakındı ve rastgele bir seçimle Konak yönüne doğru yürümeye başladı. Vapurlar günün getirdiği telaş ile denizin üzerinde kayıp giderken diğer yanda bisiklet yolunda gelip geçenlerin zil sesleri birbirine karşıyordu. Pasaportu da geçti. Neredeyse Konak Pier'e kadar sadece denize, dalgalara ve havadaki martıların telaşına bakarak, öylece yürüdü.

İyice yorulduğunu hissedince deniz kenarına oturuverdi. Dalgalar sanki ayaklarına değecek kadar yakındı. Suyun yüzeyinden sıçrayan tuzlu tanecikler zaman zaman yüzüne çarpıyordu. Bir süre daha gelip geçenleri izledi. Suyu oltasını fırlatan balıkçı, müşteri bekleyen bir seyyar satıcı, kıyıya yakın uçan martıların çıkardığı sesler...

Herkese hayata bağlayan bir neden var gibiydi. Koşuşturmalar, sesler ve günün telaşı bunu gösteriyordu. Onun ise yaşadıklarından dolayı ayakta tutabilecek bir heyecanı kalmamıştı. O an küçük Fatoş'u düşündü. Soğuk hastane duvarları arasında öylece yatağında yatan, çaresiz ve birinin elinden tutmasını bekleyen Fatoş'unu... Şimdi tedaviyi yarım bırakıp döneceklerini ona nasıl söyleyecekti? Hayatında kendini hiçbir zaman bu kadar çaresiz hissetmemişti. Evladı ellerinden kayıp giderken o sadece ardından bakıyordu. Ömrü imkânsızlıklarla mücadele ederek geçmişti. Borç harç geldiği bu yaşta ailesini dahi ayakta tutamayan bir baba... Bu yükü daha fazla kaldıramadı. Hayat onu yormuştu. Bugüne dek zaten varlığını kimse hissetmemişti, yokluğunu kim hissedecekti? Sadece bir tek şeyi düşünüyordu. Çaresizliğini... Kendisini yavaşça denizin soğuk sularına bıraktı. Hayatta kalmak için hiçbir çabası yoktu. Suların karanlığında yavaş yavaş kayboldu. Ardında sadece su üzerinde yüzen kasketi kaldı. Bir gün kızı ve eşiyle tekrar bir araya gelme umuduyla gözlerini sonsuzluğa doğru kapadı. Tedavi için hastane tarafından onaylanan fondan habersiz...

Travmatik kararlar işte böyle ani ve düşünmeden alınıyor gibi görünse de ardında mutlaka ciddi nedenler ve sürecin biriktirdiği problemler var. Çoğu zaman hayata nokta koyma karan alanlar aksiyona geçmeden önce çevrelerine defalarca yardım çağrılarını gönderiyorlar ama bizler hep kendi dünyamıza yoğunlaştığımız için bunları göremiyoruz. Aslında bizim için küçük bir adım veya destek onların hayatına ve dolayısıyla çevresindeki insanlara inanılmaz büyüklükte ve olumlu yansiyebilir.

Her hafta sonu bilgisayarımı önüme alıp bir şeyler kaleme almak istiyorum. Ama farkındayım sürekli olumsuz konulara dikkat çekiyorum. Halbuki oturana kadar olumlu bir motivasyonda olduğum halde neden böyle olumsuz konulara yoğunlaştığımı ben de bilemiyorum. Herhalde insan yaşlandıkça daha da takıntılı oluyor.

Bu hafta konumuz etrafında sosyal bir çevre olduğunu bildiği halde ısrarla ilgi merkezi olmak için çaba gösteren sosyal ortam magandaları ve sosyal yaşamı insana zehir eden insansılar. Bu tarz davranış bozukluğu içinde olanlarla ne yazık ki otobüste, vapurda, tramvayda veya metroda her zaman beraberiz ve beraber olacağız. ...

Bir insan ağzına kadar dolu tramvay veya metroda telefonunun sesini dışarı vererek bağıra bağıra neden konuşur? Bir yandan da acaba bana bakıyorlar mı diye yan gözle etrafı keser? Veya izlediği tik-tok videolarını sesini sonuna kadar açık izleyen teyze hiç mi etrafında bulunan insanları rahatsız ettiğinin farkında olmaz? Belki de bu, dışarıdan duyulması uygun olmayan şeyleri konuşan maganda veya izlediği video ile kafa ütöleyen teyze ile siz de bir yerde karşılaşmışsınızdır. İşte o an çantamdan cisimleri atomlarına ayıran cihazımı çıkarak onları dönmek üzere Marsa göndermeyi düşünmüşümdür. Şaka değil gerçekten... Gerçi oradan operatör veya wifi sinyalinin alabilirler mi bilemem ama burada bu canlı formları etraflarına ciddi rahatsızlık veriyorlar. Beni tanıyanlar bilir; biraz obsesif olabilirim. Hatta belki de birazdan fazla...

Metroya biniyorum. Bir sonraki duraktan kılık kıyafeti ile İzmir'e ait olmadığı net anlaşılan biri tam karşımdaki koltuğa oturuyor. Ve oturmasıyla telefonunun çalması bir oluyor. Telefonu bildiğimiz şekliyle kulağına dayamıyor ve sanki bir tabak taşıyormuş gibi yan bir şekilde tutuyor ve sesi direk dışarı veriyor. Başlıyor bağıra bağıra konuşmaya. Bizim duyunca duymadığımız umurumda değil. Hatta karşıdaki kişi cevaplarırken her türlü sinkaf içeren sözcüğü umarsızca kullanıyor. İnsanlar rahatsız ama o oldukça rahat. Bazen türkçe bazen anlamadığım arapça gibi bir dille de konuşmalarını süslüyor. Aralarında her ne konuşuyorlarsa biz tamamına şahidiz. Bir Allah'ın kulu da kalkıp "Kardeşim şu telefonu kulağına koy ve düşük bir sesle konuş" diymiyor. Çünkü kollandıklarının, şımartıldıklarının farkındalar. Ve olası bir tartışma durumunda ne yapacakları belli değil. Artık üzerlerinde bıçak mı var tabanca mı bilinmez. İnsanlar ya sabır çekerek içlerinden artık neler söylüyorlar.

Metrodan bir sinir kübü şeklinde iniyorum. Ve günüme bari araçla devam edeyim diyorum. Gittiğim yer bu tip profilde insanın pek gelemediği tarzda yerler. Kendimi o yüzden biraz daha korunaklı bir yerde düşünüyorum. Araçla otoparka iniyorum ve en dipte sakin-sessiz bir yere park ediyorum. Otoparkta özellikle -2 katını seçiyorum ki çıkarken sıkıntı yaşamayayım. Çünkü ilk kata koyduğumda sağıma soluma park eden araçlar araçtan çıkmasını engelleyecek kadar yakın park ediyorlar.

SOSYAL ÇEVRE

Davranış sorunu... Metroda, otobüste, tramvayda...

5 Eylül 2025 Cuma

Aracı bıraktıktan sonra kafelerin bulunduğu kata çıkıyorum. Düşünün; günün yorgunluğu ile bir kafeye girmişsiniz ve klimalı ortamda sessiz ve sakin bir masa bulmuşsunuz. Dışardaki bahçe full ama içeride en az 10 tane boş masa var. Çünkü çoğu insan dışardaki masalarda sigara dumanı ile birbirlerini tutsuluyor ve kanser etmekle meşguller. Bense kahveni söyleyip telefonumu elime alıyorum. Okumadığım yeni mesajlara göz atarken biri gelip arkamdaki masaya oturabilmek için "Beyefendi lütfen sandalyenizi biraz çeker misiniz" diyor. Yani 10 adet boş masa arasında yegane oturacak yer olarak arkamdaki masayı seçmiş. "Ya sabır" çekerek sandalyemi öne çekiyorum ve geliyor arkamdaki masaya mevzileniyor. Rahatlığım sadece bir kaç dakika sürüyor ve bir anda ensemden gelen telefon konuşması ile irkiliyorum. Döndüğümde göz göze geliyoruz ve ne var yani telefonla da konuşamayacak mıyız tarzında bir bakış. Konuşmuyor, adeta haykırıyor... Apar topar kahveni içip çıkıyorum. Biraz AVM içinde dolaşıp stress atayım diyorum. Tam WC önünden geçerken "Madem geçiyorum önünden" diyerek dalıyorum içeri. 10 tane pisuvar var ve hepsi boş. En diptekine yaşıyorum. Tam anın tadını çıkaracakken dibimdeki pisuvara biri gelip yaşıyor. Tam arkama düşen tualete de biri girip akortsuz sesleri bastırmak için abuk subuk öksürme numaralarına başlıyor. Ulan bari tuvaletteyken rahat bırakın diyerek apar topar oradan da çıkıyorum. Yok kardeşim bana burada huzur diyerek o günü de heba ediyorum ve otoparka iniyorum. Ne görsem beğenirsiniz? Aracımın dört bir yanı dolu. Hatta dörtlü flaşörleri yanan ve bagajından bir şeyler indiren biri de arkamı kapatmış.

Bu arada otoparkın geri kalan kısmında halen bir sürü boş yer var. Aracıma geçip çıkmak istiyorum ama adam gayet rahat bir yandan bagajından bir şeyler indirirken telefonu çalıyor. Ve açıyor. Hiç rahatsız değil. Aracın arkasını kapattım, rahatsızlık verdim vs düşünmüyor. Geri vites lambalarını görünce telaşla aracımın bagaj kapağına sertçe vuruyor, bekle diye. İnip o eli kırayım mı diyorum kendi kendime. Hani o filmlerdeki gibi...

Şaka bir yana şu günlerde ülkede insanın ruh halini koruyabilmesi imkansız. Ben tabii ki biraz abarttım ama gün geçmiyor ki bu magandalarla bir yerde karşı karşıya gelmemeyim. Arkanızda yürüyen birinin aniden hapşırıp ensenizi adeta yıkaması veya tam yanından geçerken arkadaşının yüzüne sigara üfleme için dönüp tam onları geçerken sizin yüzünüze üflemesi... Hemen o anda atomik cihazım aklıma geliyor. Bas düğmeye ve gönder Marsa...

Farkında mısınız, biz bu sosyal ortam magandaları ile yirmi yıl önce bu kadar iç içe yaşamıyorduk. Hatta sanki hiç yoktular veya yer altına yaşıyorlardı. Yıllar içerisinde bir şekilde ürediler, çoğaldılar, her yeri sardılar. Ben bugün eğer atomik cihazımı kullanabilsem sanırım Marsta bile kısa süre içinde yer kalmaz.

Ben mi obsesifim yoksa etrafım mı anormallerle çevrili siz karar verin. Ama biraz instagram veya tik-toc videolarına göz atıp halk röportajlarını inceleyince çok haklı olduğumu düşünüyorum. Ya siz ne düşünüyorsunuz?

Sizi bilmem ama benim yetiştiğim ortamda fazla bir felsefi tartışmaya tanık olabilmek mümkün değildi. Hatta bir adım öteye gidersem kitap okuyana profesör diye lakap takılan ortamlarda da bulundum. Tabii ki bunda gözlük takmamın da bir etkisi vardı. Sonra herkes yolunu seçti. Ben okuyup adam olma görevi üstlendim ve halen olmaya çalışıyorum. İtiraf edeyim 50'li yaşlarıma kadar okuduğum kitapların sayısı iki elin parmağını geçmezdi. Onlar da herkesin mutlaka hayatı boyunca okuduğu klasikler veya okulda zorunlu tutulduğu kitaplardı. Sonra mesleki nedenlerle birçok teknik döküman okudum, arşivledim. Çalışma hayatımın ilerleyen yıllarında mesleğim ve sosyal hayatım arasında bağlar kurmaya başladım. Su arıtma veya şartlandırma teknolojilerinin detayları ile yıllarca uğraştım. Ama yaptığım işin topluma ve insan hayatına etkilerini algılamam, incelemem belli bir birikim seviyesine gelmemi ve hayatın anlamını yavaşta merak etmeye başlamamı gerektirdi.

Kafamda benliğimizin varlığına dair sorular oluştuğu, çevremdeki fikri tartışmalara şahitlik ettikçe kendimi daha fazla eksik hissettim. Daha fazla okudum ve kaybettiğim yıllara üzüldüm. Bir süre sonra okuduklarımı yorumlamaya başladım ve artık konulara kendi penceremden bakma cesareti geldi. Kafamdaki hikayeleri kağıda aktarma cesaretini bularak duygularımı, kurgularımı biri mesleki olmak üzere üç tane kitaba aktardım. Umarım beğenmişsinizdir.

Yazmak kesinlikle ciddi miktarda okumayı gerektiriyor. Okumalarımı takiben ilk günlerde -bir motivasyonla- üç tane kitap birden yazmıştım. Ama süreç içinde okudukça anlam açısından daha derin kurgular yaratabilmenin ciddi bir felsefi birikim gerektirdiğini gördüm. Şimdilerde baştaki kadar cesareti değilim. Okudukça değerli yazarların zekasına ve cümlelerine hayranlığım daha da artıyor, artık yazdıklarımı kolay kolay beğenmiyorum. Bu nedenle kısa kısa yazarak kendimi antrenmanlı tutmaya çalışıyorum. Ferhan Şensoy'un dediği gibi yazar hep yazmalı. O da bu disiplini kendisini "Tiyatro Peygamberi" olarak tanımladığı Haldun Taner'den almış. Ben de kendimce bu köşede her hafta birkaç paragraf yazarak antrenmanlı kalmaya özen gösteriyorum. Kimbilir belki bu satırlar birgün dördüncü kitabıma evrilebilir.

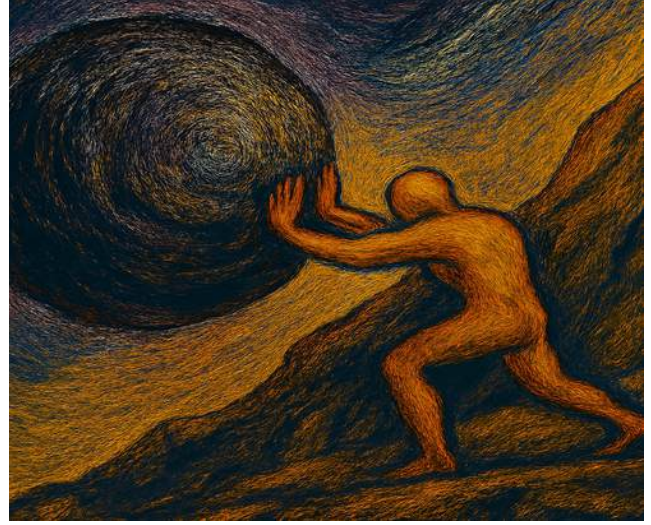
Tüm bu nedenlerden dolayı felsefeye biraz daha zaman ayırmam gerektiğini düşünüyorum. Bu hafta felsefi tartışmalarda sıkça duyduğunuz Platon'un "Mağara Alegorisi" ve "Sisifos Söyleni" hakkında biraz konuşmak istiyorum. Tabii ki daha önce de belirttiğim gibi bir felsefeci veya filozof ağırlığıyla değil, amatörce ve kendini geliştirmeye çalışan sizlerden biri gibi... Önce Platon ve Mağara Alegorisi... Platon'un mağara alegorisi, onun "Devlet" adlı eserinde yer alan ve gerçeklik, bilgi ve eğitim üzerine derin bir felsefi anlatıdır. Alegoride, insanlar doğduklarından beri bir mağarada zincirlenmiş hâlde yaşarlar; yalnızca duvara yansıyan gölgeleri görürler.

Bu gölgeler, dış dünyadaki nesnelerin mağara girişinden yansıyan silüetleridir. Zincirli insanlar bu gölgeleri gerçekliğin kendisi sanırlar çünkü başka bir şey görmemişlerdir. Bir gün içlerinden biri zincirlerinden kurtulup mağaranın dışına çıkar. Gözleri kamaşır ama zamanla gerçek nesneleri, güneşi ve dış dünyayı görmeye başlar. Gerçeği kavradığında mağaraya geri dönüp diğerlerini uyarmak ister, ancak onlar ona inanmaz, hatta düşmanlık beslerler.

Bu alegori, Platon'un idealar kuramını ve filozofun görevinin halkı aydınlatmak olduğunu simgeler. Gerçek bilgi, duyularla değil, akılla kavranır; eğitim ise insanı karanlıktan aydınlığa çıkaran bir yolculuktur. Yıl 2025 olduğu halde halen bu konulara benzer konuları tartışmıyor muyuz? Gerçek bilgi duyularla, hisler mi kavranır yoksa karanlıktan aydınlığa çıkmak için eğitim ne derece önemlidir? Dogmalara saplanıp kalmak yerine sorgulayıcı, araştırmacı olmak bizi gerçeklere daha çok yaklaştırmıyor mu? Halen bunları mı tartışıyoruz?

Sisifos Söyleni'ne gelince; Yunan mitolojisinde Kral Sisifos'un tanrılar tarafından sonsuz bir cezaya çarptırılmasını konu alır. Sisifos, ölüm tanrısını zincirleyerek ölümlülerin ölmelerini engellediği için tanrıları kandırarak sayılır. Bunun üzerine cezalandırılır: dev bir kayayı bir dağın tepesine kadar itmekle görevlendirilir, ancak kaya her seferinde zirveye yaklaşırken geri yuvarlanır. Sisifos bu işi sonsuza dek tekrar etmek zorundadır. Bu mit, görünüşte anlamsız ve bitmeyen bir çabanın simgesidir. Fransız filozof Albert Camus, bu efsaneyi "Sisifos Söyleni" adlı denemesinde varoluşçu bir bakışla yorumlar. Camus'ya göre Sisifos'un durumu, insanın yaşamda anlam arayışıyla benzer; hayatın nihai bir amacı olmayabilir, ama insan yine de bilinçli bir şekilde yaşamaya devam eder. Sisifos'un kayayı tekrar tekrar itmesi, umutsuzluğa değil, direnişe dönüşür.

Camus'nun ünlü cümlesiyle: "Mutlu bir Sisifos hayal etmek gerekir." Çünkü anlamı biz yaratırız; çaba, farkındalık ve kabul, yaşamı değerli kılar.

Sisifos'un bitez tükenmez mücadelesi ve sürekli baştan başladığı yuvarlama bizim yaşamdaki mücadelemizi betimlemiyor mu? Hayat da böyle bir mücadele değil mi? Sürekli aynı şeyleri tekrar ettiğimiz ve tam sonuca ulaştık derken yeniden başlaması?

Özellikle bu iki temayı seçmemin nedeni; birinin hislerden çok aydınlanma için eğitim konusunu ortaya koyması veya dogmalardan sıyrılmamız gerektiğinin önemini hatırlatması. diğeri yani Sisifos söyleni ise hayatın sürekli bir mücadele olduğunun altının çizmesi. Eğer her ikisini de kendi mantık süzgecimizden geçirebilirsek ve aynı potada eritebilirsek; hayatın anlamını aradığımız bu uzun ve zorlu yolda hislerimiz olduğu kadar eğitim ve aydınlanmanın da önemini kavrayabiliriz diye düşünüyorum. Bu yolculukta bir hedefe varmak için mücadele etsek de büyük bir olasılıkla o hedefe varamayacağız. Bunu da çoğumuz biliyoruz ve kabulleniyoruz.

Öyleyse insan varamayacağı hedefe neden koşmaya çalışır? Sisifos o kayayı neden her seferinde ilk kez gibi yukarı doğru yuvarlıyor? Buradan anlamamız gereken; hedefe varmak değil hedefe giderken yaşadıklarımızdan dersler çıkarmak hatta belki de bu seyahatten, yolculuktan zevk almaktır önemli olan... Burada hemen aklıma Ralph Waldo Emerson'un "Mutluluk varılacak bir yer değil, yolculuğun kendisidir" sözü geldi. Aynı yaklaşım, farklı bir ifade. Bir motivasyon noktası seçerek ona doğru koşmak kuşkusuz insanı her zaman hayata karşı diri tutacaktır. Ama bize haz veren o mücadele yolunda yaşadıklarımızdır. Tıpkı büyütüp kendi ayakları üzerinde durmaya başlayan evlatlarımızın emeklediği anlarının bize verdiği haz gibi...

Bir pişmanlık hikayesi

3 Ekim 2022 Cuma

“Çok üzülüyorum baba, bununla yaşamak benim için çok zor.”
“Zeynep'im kendini üzme biliyorsun beklemekten başka yapabileceğimiz bir şey yok” dedi babası çaresizce...
Defalarca bunu mantık süzgecinden geçirdiği halde kendini hiç affetmeyecekti. İnsan annesi ile hiç dargın kalabilir miydi? Veya anne evladını affetmez miydi? Neredeyse neden tartıştıklarını dahi unuttukları halde insanlar neden bu denli inatçı oluyordu? Kuşkusuz annesinin inatçı kızı olmasının da bunda payı vardı. Tam anlamıyla onun kopyasıydı. Babası, yıllar süren evliliklerinde düşünce ayrılıkları yaşadıklarında her zaman orta yolu bulan ve politik davranan taraf olurken annesi her zaman burnunun dikine gitmeyi tercih etmişti. Zeynep de annesi gibi çok zor biriydi. En çok birisinin kendisi ile karşılaştırmasına kıızıyordu. Öyle ya; kimse başkası ile kendisinin sürekli kıyaslanmasını istemez. “Bak şunun kızına, o bunu yapmış... Bunun oğlu şunu etmiş...” Neden başka çocukların yaptıkları ebeveynlere daha doğru gelir ki?
Sonuçta artık bunların hiçbir anlamı kalmamıştı. Zeynep kötü haberi duyar duymaz soluğu babasının yanında almıştı. O, yaşananlar sonrasında dünya ile yaşam bağı kopan annesinin ardında suçluluğu ile yalnız başına kalan bir evlattı. Ve beklemekten başka yapacağı bir şey yoktu. En çok üzüldüğü şey ise aylarca dargın kalmaları ve ardından hastaneye yattığında yanında olamamak, ellerini tutamamaktı. Gitmeye karar verdiğinde ise artık çok geçti. Kadının yaşamsal faaliyetleri

neredeyse durmuş, artık hiçbir şeye tepki veremez olmuştu. Doktorlar babasına çok fazla umutlu olmamasını öğütlemiş olsa da Zeynep içinde küçük bir umut besliyordu. İşte o umutla babasına sarıldı, vedalaştı ve trene binerek İzmir'e hareket etti. Annesi neredeyse iki haftadır yoğun bakımda yaşam mücadelesi veriyordu. Babası da günlerce Üniversite Hastanesi önünde beklemiş ama sağlık durumunda değişen pek bir şey olmayınca eve dönmüştü. Zaten doktorlar da yaşlı bedenini daha fazla yormaması için ona evine dönmelerini önermişlerdi. Zira yoğun bakımda gereken fazlasıyla yapılmaktaydı. Çaresizce beklerken herkesin kulağı gelecek iyi bir haberdeydi. Küçük de olsa olumlu bir gelişme onları havalara uçurmaya yetecekti. Ama o haber bir türlü gelmemişti. Umudunu yitiren babası eve geri dönerken kızını aramış ve acilen gelmesini istemişti.
Zeynep babası aradığında halen durumun ciddiyetinin pek farkında değildi. Bir sinir krizi sonrasında fenalaşan annesinin yine geçimsiz tavrı ile babasını çileden çıkardığını düşünüyordu. Hatta içten içe annesine kıyıyor, bunun ona bir ders olmasını istiyordu. Ama gece yarısı babasından aldığı telefon ile adeta bir şok yaşamıştı. Annesinin durumu ciddiydi. İşlerini bir kenara bırakarak acilen uçağa bindiği gibi babasının yanında soluğu almış, olayın ciddiyetini anladığında ise artık geç kalmıştı. Şimdi bir yandan banliyö treninin camından gelip geçen silüetleri izlerken bir yandan da avuçlarında tırnaklarının etine gömülmesine hâkim olamıyordu.

HAYAT AĞACI

Bir pişmanlık hikayesi

3 Ekim 2022 Cuma

Ya onu bir kez daha yaşarken göremezse? Ya ellerini tutup ona beni affet diyemezse?

En son ne zaman ağlamıştı onu dahi hatırlamıyordu. Ama şu anda gözlerinden süzülen gözyaşlarına hâkim olamıyordu. Gözyaşlarının her bir damlası acı, pişmanlık ve vicdan azabıyla dolu halde yanaklarından aşağı süzülüyordu. Gözyaşlarının ardı arkası kesilmiyordu. Vicdan azabı ağır ağır baskın gelirken bir yandan da geçmişte birlikte geçirdikleri güzel günleri düşünüyordu. En çok da köydeki evlerinin yanındaki tepede bulunan dev ağacı ve onun altında yaptıkları konuşmaları özlemiyordu. Yazın sıcaklığı, evin yapış yapış eden rutubeti onları dışarı çıkmaya zorladığı için yemeklik malzemeleri alıp evlerine yakın bu dev ağacın huzur veren gölgesine sığınıyorlardı. Bazen o, küçük elleri ile fasulyeleri kırarken annesi de akşama yapacağı böreğin malzemelerini hazırlıyordu. Bazen de beraberce hazırladıkları limonatanın keyfini çıkarıp tembellik ediyorlardı. Orası her zaman serin, sessiz ve güven dolu kaleleriydi. Çocukken de ergenlikte de birçok sırnı annesi ile orada paylaşmıştı. Ama yıllar geçtikçe zaman herkesi değiştirmeye başlamıştı. Ne Zeynep eskisi gibi çocuksu bir genç kız, ne de annesi hayat dolu genç bir kadındı. Her ikisi de artık çok değişmişlerdi. Hayatın acımasızlığı, yaşananlar onları zaman içinde yavaş yavaş değiştirmişti.

Zeynep'in hayatı ile ilgili kritik kararlar almaya ihtiyacı olduğunda annesi ile sıkça görüş ayrılıkları başlamıştı. Babası oldum olası son kararı her zaman kendisine bırakırken annesi ise daha baskın ve yönlendirici bir tavır sergiliyordu. Bu da sıkça aralarında fikir ayrılığı oluşmasına ve dolayısıyla tartışmalara neden oluyordu. Son tartışmaları da -belki de- yıllar içinde gelişen bu stresin patlamasıydı. İş ve görev yeri seçimi ile ilgili basit bir karar bir anda dev bir sorunsala dönüşüvermişti. Karşılıklı inatlaşmalar, eski defterlerin açılması ve sonunda her zamanki gibi başkaları ile karşılaşılması bardağı taşıran son damla olmuştu.

Sabahın köründe annesi yaptığı her şımarıklığı, şaklabanlılığı sabırla göğüsliyor, sadece arada kulağına sessiz olmasını fısıldıyordu. Trenden inerken bazı ebeveynlerin çocuklarına karşı ne kadar sabırlı olduklarını, onları büyütürken ne kadar tahammüllü davrandıklarını aklından geçirdi.

Zeynep bağımsız olmak, annesi ise sürekli yan yana olmak istiyordu. Tartışma anında sarf edilen sözcükler yeri geldiğinde bir kılıç kadar keskin olabiliyordu. Söz insanın ağızından çıkana kadar onun esiriyken çıktıktan sonra artık söyleyen esir alıyordu. Keşke insan aklından geçenleri düşünmeden sözcüklere bir anda dökmese, sonra da bu sözcüklerin esiri olmasa...

Pişmanlıklar içinde geçen bir saatlik yolculukta neredeyse aktarma durağına geldiğini fark etti ve inmeye hazırlandı.

Ayakta, kapının önünde trenin durmasını beklerken yan koltukta annesinin kucağında kıkır kıkır her şeye gülen kıza gözü takıldı.

Kendisi henüz anne olmadığı için bunu anlaması mümkün değildi belki de... Trenden inip metroya aktarma yaparken aklına babasına sürekli aynı soruları soran çocuk hikâyesi geldi. Babası sabırla sorduğu aynı soruya her seferinde anlamı aynı olsa da farklı farklı ifadelerle cevap vermişti. Ama bir gün oğlan büyümüş. Baba ise yaşlandıkça çocuklaşmış. Yaşlandıkça Alzheimer etkisini gösterdiğinden aynı soruları tekrar tekrar sorar olmuş. Oğlu bu soruları çoğu zaman duymazdan gelmiş, cevapladığında da aynı sabırla cevaplamıyormuş. Ve o çocuk bir gün baba olmuş. Zaman geçtikçe babasını daha iyi anlamaya başlamış. Babasına karşı tahammülsüzlüğünü, anlayışsızlığını fark ettiğinde ise çok üzülmüş. Biraz olsun sabır gösteremediği için geç de olsa çok pişman olmuş. Neden bazı gerçekleri anladığımızda artık çok geç olur?

Hastane durağında inerken vicdan azabı gittikçe dozunu arttırmaktaydı. Durup istasyondan gökyüzüne doğru baktı. Gün daha yeni aydınlanıyordu. İstasyondan çıkarak caddeyi geçti. Hızla hastane kapısına doğru yöneldi. İçeri girerken adeta kalbinin yerinden çıkacağını hissetti. Bu saatte hastane inanılmaz sakin ve sessizdi.

Yoğun bakım tabelalarını izleyerek ilaç kokan koridorları bir çırpıda geçti. Servise geldiğinde kalp çarpıntısı artık adeta tavan yapıyordu. Sadece manyetik kart ile girilebilen kapının önünde öylece kalakalmıştı. Sabah erken olduğundan olsa gerek etrafta kimse yoktu. Sadece kapının ardında telaşlı ayak sesleri ve monitörlerin dijital uyarı sinyalleri duyuluyordu. Tabii ki bir de göğsünü yırtıp fırlayacak gibi atan kalbinin sesi... Arkasından seslenen hemşirenin sesi ile irkildi: "Hanımefendi buraya ancak özel izin ile girebilirsiniz. Zaten hasta ile direk görüşebilmeniz de mümkün değil". "Annem burada uzun süredir yatıyor Hemşire Hanım. Durumu ciddileşmiş. Onu bir kez görmek istiyordum." Kadının çaresizliği, sesindeki zayıf ton hemşirenin belki her gün defalarca duyduğu tondandı. Bildik cümlesini sanki otomatikleşmiş bir şekilde sıraladı: "Doktor Bey izin verirse size ancak öyle yardımcı olabilirim."

Doktora sorayım seçeneği en azından sorumluluktan kurtarıyordu. “Müteşekkirim olorum...” sözcükleri ağzından çaresizce dökülüyordu. Tıpkı soğukta ağızdan çıkan bir buhar gibi sözcükler de ağzından dökülürken birer birer kaybolup gitti. Kartı okutan hemşire içeri girdi ve birkaç dakika sonra döndü. Ama yüzündeki ifade olumlu değildi: “Özür dilerim hanımefendi ne yazık ki nöbetçi doktordan izin alamadım. Zira yoğun bakım servisinde enfeksiyon da dahil olmak üzere birçok riske açık hastamız var. Bu nedenle doktor servise çıkana kadar hasta ziyaretine izin vermiyor. Anlayış göstereceğinizi umarım, üzgünüm.” demesiyle otomatik kapının kapanması bir oldu. Hıçkırıklara boğulan Zeynep koridorlardan çıkış yolunu nasıl bulabildiğini bile anlayamadan hastaneden çıktı. Bir yandan ağlarken bir yandan da bunu fazlasıyla hak ettiğini düşünüyordu. Herhalde bir evlat için yaşanabilecek en ağır ceza buydu.

Sabahın bu saatinde, İzmir’de, Üniversite Hastanesi kapısı önünde öylece yapayalnızdı. Evet, tam anlamıyla kendini bu dünyada yapayalnız hissediyordu. Arayacağı kimse yoktu. Ne bir sevgilisi, ne de gerçek bir dostu... Varsa yoksa iş derken yıllar akıp gitmişti. İşyerinde edindiği arkadaşları ise suni ilişkileri ile ona hiçbir zaman güven vermemişlerdi. İşyerlerinde her zaman bir rekabet, bir yarış ve dolayısıyla kulis ve dedikodu olurdu. Bunu daha önce defalarca yaşadığı için kendini kimseye tam olarak açmazdı. Dışardan çok güçlü görünüyordu ama gerçekte yapayalnızdı. Ama bugün -yalandan bile olsa- ona arkadaşlık edebilecek birine çok ihtiyacı vardı.

Günlerden Salı idi. Caddeden karşıya geçti. Sabahın o saatindeki hareketlilik ve gördüğü kalabalığa önce anlam veremedi. Sonra bunun bir açık pazar olduğunu anladı. Hastane karşısında, otoyol viyadüklerin gölgesi altında her Salı günü “Bit Pazarı” kurulduğunu sosyal medyadan duymuştu. İstemsizce ayakları onu pazara doğru götürmeye başladı. Bir an önce oradaki kalabalığa karışmak, biraz olsun kafasındaki olumsuz düşünceleri dağıtmak istiyordu. Belki de biraz zaman öldürüp hastanede bir sonraki vardiyada bir kez daha şansını denemeliydi.

Ne aradığını bilmeden öylece kalabalığa karıştı. İnsanları takip ederek yerlere serili tezgâhlara bakıyor, ilgi alanında bir şeyler olup olmadığını kontrol ediyordu. Eski kıyafetler, masa saatleri, vazolar, cam eşyalar, halılar, kilimler, eski radyolar...

Zamanın nasıl geçtiğini anlamadan iki saate yakın dolaştıktan sonra bir kenarda çay ocağının eski ahşap taburelerinden birine kendini attı. Bir çay söyledi. Bir yandan yorgun ayaklarını ovuştururken bir yandan da hemen yan taraftaki tezgâhta yerde serili duran eskilere, belge, evrak ve fotoğraflara gözü takıldı.

Yavaşça kalkıp satıcıdan fotoğraflara bakmak için izin istedi. Adamın verdiği siyah beyaz fotoğrafları eline aldığı gibi taburesine döndü. Çayını yudumlarken sırtını da arkasındaki kolona dayadı. Fotoğraflara birer birer sanki bir tanıdık görecekmışçesine bakmaya başladı. Hepsini en az 50-60 yıllık siyah beyaz fotoğraflardı. Birçoğunun ufak tefek yırtıkları veya lekelenmeleri vardı. Bazıları eskiden yaşamış muhtemelen İzmirli ailelere ait olsa da çoğu doğa ve manzara fotoğraflarıydı. Elindeki fotoğraf destesini şöyle iskambil kâğıtlarını serer gibi masaya açtığında bir fotoğrafa gözü takıldı. Fotoğraftaki dev ağaç annesi ile gölgesinde oturdukları ağaca tıpatıp benziyordu. Dev gibi ağacın gölgesinde bir kilim, kilimin üzerinde atıştıracak birkaç lokma yiyecek ve etrafında küçük sepetler vardı. Sanki annesi ile Zeynep o resimdeki tek eksiklerdi. Derken resmin yan tarafından annesi ile onun elinden tutan küçük kıızı Zeynep görüldü. Yavaşça kilimin üzerine yerleştiler. Ağacın gölgesinde ana-kız bir yandan kıkır kıkır gülüşüyorlar bir yandan da akşam için getirdikleri yemeklikleri kilimin üzerine seriyorlardı. Her ikisi de mutlu ve huzurluydu. Tam anlamıyla hayatın, güzelliklerin tadını çıkıyorlardı. Zeynep bir an neredeyse onlara seslenecek oldu. Sonra dikkatlice konuşmalarına kulak verdi:

“Anne eğer bana bir gün çok kızarsan, küser misin?”

“Olur mu hiç kızmı? İnsan hiç evladına küser mi? Sen benim canımsın” diyerek eğildi ve başından öptü.

“Yani kalbini kırsam, hatta kötü sözler de söylesem...” annesi Zeynep bitiremeden lafını kesti:

“Nereden çıktı şimdi bu? Hadi bakalım biraz sus da şu fasulyeleri kırmaya devam et. Canımın canı...”

Birden çaycının sesi ile Zeynep kendine geldi:

“Abla çayın?” derken çaycı elinde tepsisi ona bakıyordu. Öylece, oturduğu taburede yorgunluktan içi geçmiş, uyuyakalmıştı. Uyandığında her şeyin sanki gerçekten yaşandığını, onun sesini gerçekten duyduğunu hissetti. Annesinin onu kalpten sevdiğini ve hiçbir zaman sırt çevirmeyeceğini o an anladı. Bunu düşünmesi bile anlamsızdı. O, annesinin canından bir parçaydı. Uzun uzun fotoğraftaki ağaca baktı. Gözündeki yaşları mendiliyle sildi. Fotoğrafı satın alarak cüzdanına koydu. Hastaneye doğru yöneldi. Artık kesinlikle emindi. Annesinin ona, onun da annesine ihtiyacı vardı. Pes etmeyecek, bir şekilde onun yanında olacaktı.

Hayat Ağacının gölgesi üzerlerinden bir ömür boyu eksilmemeliydi. Bu ağaç ve gölgesi; aile bağlarıydı, sevgiydi, saygıydı. Güven, huzur ve yaşama sevinciydi...

Saat:17.22

Sipariş sisteme düşeli sadece 8 dakika olmuştu. Aceleye gerek yok dedi içinden. Caddeye çıkan yokuşu bir hızla çıkıp sağa dönerek akan trafiğe katıldı. Yağmur hafiften çiselemeye başlamıştı. Yolum kayganlaşmaya başladığını anlamak için uzman olmaya gerek yoktu. Bir sonraki siparişin uyarı mesajı kulağına düşerken kalabalıklaşan yola yoğunlaştı.

Kuryelik kolay bir işti onun için. Zaten motor kullanmaktan aşırı zevk alırken bir de bu zevki paraya dönüştürmek tam bir şanslı. Uzun süren salgın dönemi kurye ihtiyacını resmen patlatmıştı. Ama aynı zamanda kurye sayısı ve rekabet de her geçen gün artıyordu. Sonuçta bu onun için bir zevkti, belki de hobiydi ama uzun süre yapılabilecek bir iş değildi. Öyle ya; motor üzerinde elli yaşında bir kurye olarak kendini hayal edemiyordu. Gelen telefonu cevapladı: "Evet, yoldayım... Farkındayım az önce geldi mesaj" Anlaşılan telefondaki kişi acele etmesi için bastırıyordu. Onun da zaten önünde birkaç dakikalık yolu vardı. Saatine tekrar baktı: 13 dakika kalmış...

Motor kullanmak heyecan vericiydi. Ama böyle zamana karşı yarışmasına çalışmak insanı geriye getirdi. Zaten anksiyetesi tavan yaparken her gün bu yarışa göğüs germek onu ciddi anlamda yıpratıyordu. Bir an düşündü; babası da heyecana gelemezdi. Hatta çok heyecanlanınca birtakım tikler geliştirdiğine de şahit olmuştu. Sonra babasının kendi kendine konuştuğunu, karşısında duran biriyle konuşur gibi el kol hareketleri yaptığı anları düşündü. Adamcağız kim bilir ne denli ağır bir yük altında eziliyordu. Sonunda endişeleri ve korkuları ile yüz yüze gelmiş, madende bir göçük altında kalmıştı. Baba olmak, hayatta karşılaşılan çıkmazlara karşı dimdik durabilmek, varlığını sürdürürebilmek... Kazandırdıkları-kaybettirdikleri...

İnsan yalnız başına olsa hayat belki daha kolaydı. Ama evde bekleyen bir ailen varsa göçük, patlama, gaz sıkışması risklerine karşı her zaman tetikte olmasını gerektiriyordu. Keşke çok daha önce "radikal bir kararla" İzmir'e göç etseydik diye düşündü. Zonguldak dededen toruna memleketleri olsa da iş imkanlarının darlığı herkesi maden işine mecbur kılıyordu. Bir an babasının ölümünü ve bu kazanın geleceklerini belirlemesini düşündü. Keşke o kaza yaşanmasa birkaç seneye adamcağız zaten emekli olacaktı. Ama bu kez de madende çalışma sırası kendisine gelecekti. Yani İzmir'e gelmesi, hayatını burada sürdürüyor olması tamamen babasının yaşadığı kaza nedeniyledi. Sanki adam oğlumun geleceği benim gibi olmasın diye kendini feda ederek onun önünü açmıştı. Şimdi anasıyla beraber yine hayat mücadelesindeydi. Ama bu kez yer altında değil tersine üzerinde... Değişen ne olmuştu?

Yağmur iyiden iyiye sağanağa dönüşmüştü. Zaman hızla azalırken teslimatın gecikmesi ile bir kez daha firmadan uyarı almak istemiyordu.

Biraz daha hızını arttırdı. Önündeki kavşağa yaklaşırken sıkışan trafiğin arasından akıyor, varacağı adrese sadece birkaç dakika kaldığını bildiğinden bir nebze de olsa rahatlıyordu.

Tekrar saatine baktı. Bir yandan trafik lambasına bakarken bir yandan da kayganlaşan yolda ani bir fren yaparsa duruş mesafesinin ne kadar olabileceğini aklından geçirdi. Duramazdı. Mesafe yeterli değildi. Hızını kontrollü azaltırken kavşağın boşluğunu fırsat bilip araçların en sağından geçmeyi düşündü. Her gün yüzlerce kez geçtiği kavşaklarda bazen yeşilde, bazen sanda geçtiği oluyordu. Ama özellikle kırmızı ışığa çok dikkat ediyordu. Fakat hava yağmurluydu ve kaskının görüş alanı zayıftı. Her zamanki otomatikleşen hareketlerle ışık tam sandan kırmızıya dönerken geçmeyi denedi. Sağanak yağmurda kavşaktan çıkan aracın fren sesi duyulmadı. Belki de fren dahi yapmamıştı. Kurye, kavşağın tam ortasında dönüş yapan araca, tam da sürücü tarafındaki ön kapısına büyük bir gürültüyle çarptı. Herkes donakalmıştı. Motorun üzerinden uçan genç karşı taraftaki çiçekçinin önüne düşerken olaya şahit olanlar kazayı adeta bir film şeridi gibi izliyorlardı. Ne bir fren sesi ne de bir haykış. Sadece metalik bir gürültü. Ne marketteki adam ne de hemen kavşağın yakınındaki kasapta sıra bekleyenler kazayı hissetmediler. Sadece gürüldeyen gökyüzü ve zaman zaman araçların çaldığı komalar duyuluyordu. Kavşakta kırmızı ışıkta bekleyenler adeta donakaldı. Sadece çiçekçi kadın basit bir kulübeden oluşan tezgahını bırakmış talihsiz gencin yanına çökebilmişti. Televizyonda deprem anında yapılan müdahalelere defalarca şahit olan kadın daha kolay nefes alabilmesi için gencin kaskını çıkardı. Gencin bakışları sadece bir noktaya sabitlenmişçesine hareketsizdi. Kadın bu bakışların adeta kendisini delip geçtiğini, uzaklarda bir noktaya sabitlendiğini hissetti. Zaman o an sanki durmuştu. Genci yere bırakıp ambulans çağırmak, acil yardım hattını aramak istiyordu. Ama sanki bunu yaparsa genç ellerinden çabucak uçup gidecek gibiydi.

KEŞKE

Zamanı keşke geri alabilsek...

19 Eylül 2025 Cuma

Kısa bir süre de olsa onun yanında kalmak, söyleyebileceği birkaç kelimeyi dinlemek, kim bilir belki de son vazifesini yapmayı düşünmek olabilirdi onun donakalmasını sağlayan... Zaten olaya tanık olanlar çoktan hem polisi hem de ambulansı çağırmişti. Çok uzaktan ambulansın sireni duyulurken genç birkaç kere hıçkırdı. Sanki nefes borusunu tıkayan kan yumağını tükürmek istercesine çıkan hırıltılar arasında zar zor anlaşılan bir kelime döküldü: "Annem..."

Saat:17.16

Ofis otoparkından çıkıp sadece akan trafiğe dahil olmak bile yarım saatini almıştı. Bir yandan akan makyajını torpidoda bulduğu ıslak mendil ile temizlerken bir yandan sıkıntı veren gömleğinin en üst düğmelerini sökercesine açıyordu. Sinirle kendi kendine konuşmaya başladı: "Sen 15 yılını harca, elinden gelen her şeyi ver, eşek gibi çalış, karşılığı bu mudur?" Sözlerini, tamamlamadan tekrar hıçkıklara boğuldu. Çalışma hayatının gerçekleri sonunda onu da yakalamıştı. Öyle ya; bu firmada kimse 40 yaşını dahi görememişken o ne bekliyordu? Kimse bu mücadelede deli gibi koştururken yılların nasıl geçip gittiğinin farkına varamıyordu. Bugüne kadar hatırlayabildiği sadece bir elin beş parmağı kadar çalışan bu firmadan emekli olabiliyordu. Onun dışında kimse emekliliği hayal bile edemiyordu. Ama o farklıydı. Birkaç sene değil! Dile kolay 15 yıl boyunca satış rekorları kırmış ve hemen hemen her sezon yılın satış temsilcisi ödülüne aday gösterilmişti. Tıpkı sürekli sonuca odaklı bir gol kralı gibi veya paten pistinde sürekli en zor hareketleri sergileyen bir sporcu gibi. Hep skor getirmek, hem ayakta kalmak, hiç düşmemek...

Ama salgın şartları her şeyi altüst etmişti. Satış rakamları önce hedeflenen rakamlardan uzaklaştı. Sonra hedefe yaklaşmak bir yana son birkaç yılda yakalanan rakamlara dahi yaklaşmadı. Ama her geçen yıl maliyetler ve giderler yükseliyordu. Sonuçta uzun yıllardır bordroda yer alan kıdemli çalışanların göze batmaya başladığı noktaya geldiler. "Nasıl bu noktaya geldik, hiç mi yaptıklarımızın önemi yok sizin için?" dedi gözlerinden süzülen yaşlara aldırış etmeksizin. Durup kalkan trafikte kimileri telefon görüşmelerine devam ederken kimileri mesajlarına göz atıyor, bıktıran sürüşte kendilerini meşgul edecek bir şeyler arıyordu. Gözyaşlarını silerken yan gözle diğer araçlara baktı. Kimse onun farkında bile değildi. Tıpkı hayatındaki diğer insanlar gibi.

Kariyerinin ortasında tekrar iş aramak öyle zordu ki onun için. Nasıl olacak da rakip firmalara başvuracaktı? O yıllardır çalıştığı firmaya güvenen mağrur, başansına ulaşamaz bir satış müdürüydü. Şimdi tekrar yeni bir özgeçmiş hazırlamak belki de insanlara kendini, deneyimini ispat etme savaşına girmek çok zor geliyordu.

Diş dönmüş yapısı onu ite kaka satış sektörüne getirmişti. Oysa ilgisi müzikti. Pekâlâ bir enstrüman çalabilirdi.

Veya konservatuarda becerilerini keşfedebilirdi. Ama çevre baskısı onu işletme okumaya zorlamıştı. Uzun mücadeleler sonunda uzaktan yakından işletme ile alakası olmayan bir işe kapağı atabilmişti. Bunda kuşkusuz ailesinin bir an önce maaşlı bir işe geçmesi yönündeki baskısının da payı vardı. Ne olurdu da birkaç sene sabredebilselerdi? Diploması alırmaz gazeteden bulduğu iş ilanının peşine düşmüş Ankara'dan İzmir'e gelmişti. İlk yıllar yüksek maaş, doyurucu prim sistemi derken çalışma hayatının parıltılı ışıkları altında adeta sarhoş olmuştu. Yıllık satış toplantılarında aday gösterildiği "Yılın Satış Elemanı Ödülü" töreninde isminin anons edilmesi sanki kimyasını bozmuştu. Bir anda gücün ve başarının esiri olmuş, müziği, sosyal hayatı unutmış hatta etrafında olan bitenlere dahi kör olabilecek derecede yabancılaşmıştı. İşte çalışma hayatı böyle bir şey gibiydi. Tıpkı boks gibi, güreş gibi... Siz dursanız o durmaz, sizi sürekli yoklar ve azılı bir rakip gibi performans ortaya koymanız için kıskırır. Nasıl geçti bu son 15 yıl?

Trafikte dur kalk yaparken zamanın nasıl geçtiğinin farkına bile varmadı. Anayoldan saparak bir üst caddeye yöneldi. Yokuş yukarı çıkarken ani çakan şimşek, gök gürültüsünün ürperten sesi bir araya geliyor, sağanağın güçlenmesi onu tedirgin ediyordu. Yokuşu çıkarken bugün aracı ile son gününün olduğunu düşündü. Yarı şirket bilgisayarı ve telefonu ile birlikte onu da geri verecekti. Artık bu yokuşu bir süre yürüyerek çıkacaktı. Güneşte, sıcak günlerde veya yağmur çamur dolu kış günlerinde... Gözleri tekrardan doldu. Tabii ki dünyanın sonu değildi ama bu düzeni tekrar kurmak çok zor olacaktı. Ankara'ya dönmek söz konusu dahi değildi. Yokuşun sonunda üst caddeye bağlanacağı için hızını düşürdü. Silecekler yağmura zor yetişirken o gözlerinden süzülen yaşların makyajını alt üst etmesini dikiz aynası üzerinden izliyordu. Eli tekrar mendile gitmişken bir anda cep telefonu çaldı. Kavşağa gelmiş ve mükemmel zamanlama ile geldiğinde yeşil ışık yanmıştı. Sinyalini verirken telefonunu açtı: "Kızım nasılsın aramadın kaç gündür?" Babasının sesini alınca bir anda gözyaşları sel oldu: "Baba çok kötüyüm bugün..." demesiyle aracın sol tarafından gelen inanılmaz darbe ve gürültü ile sağ koltuğa doğru savruldu. Her şey bir anda oldu. Elindeki telefon arka koltuğa savrulmuştu. Ani gümbürdemenin ardından bir anda bir ölüm sessizliği kapladı aracın içini. Telefondaki ses korktuğu şeyin olmadığını düşünmeye kendini inandırıcısına: "Kızım iyi misin? Ne oldu? Orada mısın?"

Saat: 17.20

Çiçekçinin önünde motorunu park etmiş, telsizden gelen anonsları dinliyordu. Yavaşta yağmur atıştırmaya başlayınca motorun yanına gidip fosforlu yağmurluğunu üzerine geçirdi. Kavşakta akşam trafiğinde telaşla sağ ve sol şeritten hareket eden araçlara bu civarın yetkilisi benim edasında bir bakış attı.

Motorundan her yana yayılan mavi-kırmızı uyan ışığıyla, üzerindeki fosforlu sarı yağmurluğuyla yüzlerce metre öteden bile rahatça görünüyordu.

Akan trafikte kırmızı ışık yandığında mağrur adımlarla yolun ortasına ilerliyor, otoriter hareketlerle araçları durduruyor ve yayaların geçişine izin veriyordu. Aynı anda kavşakta dönüş yapan araçlar öncelikle yayaların geçişini beklemek zorundaydı. Kuşkusuz trafik polis olmadığında kimse yayaların geçişine pek saygı göstermiyordu. Ne yazık ki insanlar süreç içinde böyle sabırsız, tahammülsüz oldu. Ben geçeyim arkamdaki yol versin mantığıyla adeta insanların üzerine sürercesine araç kullanıyorlardı. Ama bugün bu mümkün değildi. Zira bu civarın amiri işi başındaydı. O da biliyordu eğer çiçekçiyle biraz uzun bir muhabbete dalsa arkasında kalan kavşakta her türlü ihlallerin umarsızca yapılacağını. Zira kendisi polis de olsa gün içinde uyan lambalarını veya çakarlarını açarak pekâlâ kırmızıda geçebiliyordu. Görevi ve yetişebileceği bir yer olmadığı halde bu avantajı kullanmak hatta bazen geçerken sireni kısa kısa çalmak ona ayrı bir haz veriyordu. Öyle ya; buraların “kralı” kendisiydi.

Bir yandan geçen zamanı takip ediyor, mesaiyi bitireceği anı takip ediyordu. Çiçekçiye yaklaştı: “Bir haftadır yağacak derken sonunda başladı.” Kadın oldukça hoşnut: “Yağması lazım memur bey. Yoksa bu yaz çok sıkıntı yaşayacağız. Bak çiçeklere neredeyse birkaç kez suluyorum yoksa kuruyacaklar zaar”

Kadının anaç tavırları, çiçekleri ile sanki hepsi birer evlatmış gibi tek tek ilgilenmesi polisin zaten çoktandır dikkatini çekmişti. Hatta bazen onlarla konuştuğuna bile şahit olmuştu. Çiçekçinin konuşmalarını uzaktan gören polis önceleri kadının bir kabloşuz kulaklık ile telefon görüşmesi yaptığını zannetmişti. Ama yanına geldiğinde bir kulaklık veya telefon görüşmesi hali ortada yoktu. Kadın düpedüz çiçeklerle konuşuyordu. Bu polisin sıkça gördüğü bir şey değildi. Ama kadının durumu ona doğuda mecburi hizmeti esnasında rastladığı bir gaziyi hatırlattı. O da ölümün sınırlarında yaşadığı olaylardan sonra sıkça kendi kendine, bazen de eşyalarla konuşuyordu. Kuşkusuz kadının durumu farklıydı. Adeta işine kendini adanmış, çiçeklerine kol kanat germiş bir anne edasıyla onlara bakıyordu.

Bu düşünceler içinde, gülerek yağmurluğunu, kapüşonunu düzeltti ve motoruna doğru yöneldi. Saatine baktı. Bugün türlü vakit geçmiyordu. Yorgundu. Zaten bir önceki gün havaalanı kavşağında 3 saat bakan beklemişti. Her bir bakan geldiğinde havaalanından İzmir’e kadar onlarca memur otoyolda görevlendiriliyordu. Yağmur, kar, sıcak, soğuk demeden otoban kenarında bekleyen memurlar önlerinden son sürat geçen resmi arabaların ardından bakıyor, son 3 saattir bu noktada durmasının mantığını sorguluyordu. Birkaç tane yunus misafirin gideceği yere kadar eskort yapıyor, memurların çoğunluğu aynı güzergâh üzerinde saatlerce nöbet tutuyordu.

Görev sonrasında hepsi araçlarla birer birer toplanıyordu. O artık bu tip görevlerin mantığına pek takılmıyordu. Emekliliğe az bir süre kaldığından artık verilen görevleri içten içe sorgulamıyordu.

Aslında dün üzerine düşeni fazlasıyla yapmıştı. Hatta bu kez kumanya da gelmediğinden aç aç tüm öğleden sonra o noktada beklemişti. Bugün de görevini fazlasıyla yaptığı düşünerek kontağı çalıştırdı. Çiçekçi kadına bir el hareketiyle iyi akşamlar derken kavşaktan yokuş aşağı doğru yavaşça süzüldü. Daha yokuşun ortasına gelmemişti ki arkasında inanılmaz bir gürültü duydu. Dikiz aynasından arkasından gelen araçlara baktı. Hepsi gürültünün nereden geldiğini algılamaya çalışıyordu. Kavşakta olanı biteni anlamalarına imkân yoktu. Yokuş aşağı yollara devam ettiler...

Saat:17.17

Kadın elinde bir küçük kürek saksının toprağını havalandırıyor bir yandan da çiçeğe neden solmaya başladığını soruyordu. “Bak etrafındaki diğerlerine, hepsine kadar mutlu. Sen neden böyle mutsuzsun? İşğe koydum olmadı. Suyunu kontrol ettim fayda etmedi. Toprağını da neredeyse değiştirdim sonuç aynı, değişen bir şey yok. Nedir kızım seni üzen?” Kadın çiçeğe kızım diye seslenirken sanki onun bir çiçek değil bizzat evlat edindiği bir kız çocuğuymuş gibi davranıyordu. Çiçekçi kadının bu sıcak tavrını komşu eczanedeki çalışanlar, karşıdaki apartman görevlisi, hatta belediyenin yolları temizleyen görevlileri dahi iyi biliyordu. Eczane kalfası dışardaki yağmuru izlerken kahvesinden bir yudum aldı: “Bu kadına helal olsun. Yağmur, kar demeden her gün işyerini açıyor ve tek tek tüm çiçekleriyle çocuğu gibi ilgileniyor” dedi. Keşke herkes işini böyle aşkla yapabilse... Eczacı boğulduğu evrak dağı arasından sıyrılarak: “Kadıncağız normal bile davranıyor. Yaşadıklarından sonra...” Kalfa, eczacının yanındaki sandalyeye ilişerek; “Nasıl yani?”. Eczacı derin bir iç çektikten sonra anlatmaya başladı: “Aslında çok mutlu bir evliliği varmış. Anaokulu öğretmeniymiş.

KEŞKE

Zamanı keşke geri alabilsek...

19 Eylül 2025 Cuma

Okulda öğrencileri ile tek tek ilgilenirmiş. Ama velilerin söylediğine göre kadın hep bir evlat özlemi çekmiş. Ama ne yazık ki denemeleri birer hüsrana dönüşmüş. Söylediklerine göre defalarca muayeneler, tedaviler denenmiş ama... Sonraki yıllarda kadıncağzı çocuktan umudunu kesmişken bir de eşini kanserden kaybedince tamamen dağılmış. Emekliliğinin ardından, belediyenin de desteğiyle bu küçük çiçekçiye açmış. Sabahtan akşama kadar tek tek çiçeklerle ilgilenir, onlarla adeta “evlatları gibi” konuşur. Ben de bazen onu izlemeye dalar giderim.” Her ikisi de bir kelime daha etmek istemediler. Bir sessizlik oldu. Kadına bakakalmıştı. Sessizliği dükkâna giren müşteriyi haber veren çingiraklı zil bozdu.

Çiçekçi kadın toprağını havalandırdığı saksıyı rafına geri bırakırken doğruldu ve akan trafiğe doğru baktı. Bugün de trafik yoğunluğunda. Hava da tatsızdı. Tek tük atıştıran yağmurun damlaları alnına düşerken gökyüzünün karamış görüntüsü rahatsız edici bir hal almıştı. Tam arkasını dönüp içeri girecekken çarpışmanın gürültüsü ile irkildi. Dönmesiyle birlikte havada gördüğü karaltı tam önüne düştü. Gözlerine inanamadı. Adeta bir et yığını gibi tepkisiz beden kapısının önüne düşmüştü. Neden sonra eğilip sürücünün kafasında yarım yamalak duran kaskı çıkardı. Bir nebze daha iyi nefes almasını sağlamaya çalışıyordu. Her ne kadar ilk müdahale için görevlilerin gelmesi önerilse de bekleyemezdi.

Zaten kafasından yarı çıkmış kaskın bağlantı kayışları çocuğun neredeyse boynunu kesmekteydi. Kadın başının altından desteklediği çocuğun gözlerine baktı. Bir evlat, bir ömür emek harcanan genç insan göz göre göre elden kayıp gidiyordu. Ve bir şey yapabilmek için belki de çok geçti. Sağa sola döndü. Sadece eczanedekileri gördü. “Ambulans aradık” diye telaşla haykıran eczacı elinde tampon yapmak için tuttuğu gazlı bez topuyla ona doğru koşuyordu. Kadın çocuğa doğru eğildi, Kurye çocuğun hırıltıyla bir şeyler söylemek istediğini fark etti. Çocuk hırıltılı sesiyle: “Annem” diyebilirdi. O dakika dünya durdu. Kadın tamamen dünyadan koptu. Çocuğun da yavaşça ellerinden uçup gittiğini hissediyordu. Artık onun için hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Zaten onu zar zor ayakta tutan yaşama sevgisi de bu çocukla uçup gitmişti. İlk yardım ekibi çocuğu kadının kucagından alarak müdahalelerini yaptılar. Ama...

Ambulans sorumlusu tam ölüm saatini not aldı: **17.24...**

“Keşke yağmurda dağıtıma çıkmasaydı” dedi şefi kurye için... “Keşke o halde direksiyona geçmeseydim” dedi satış müdürü kız...

“Keşke trafik polisi 5 dakika daha kavşakta dursaydı da bu kaza yaşanmasaydı” dedi eczacı.

“Keşke insanlar biraz daha dikkatli olabilseydi, olabilseydi de bir evlat yaşama tutunabilseydi” dedi çiçekçi kadın...

Keşke...

VAHŞETTEN KAÇABİLİR MİSİN? Kısa Hikaye

İnsanlıktan çıkan caniler peşindeyse...

19 Aralık 2025 Cuma

Bebeğine telaşla, neredeyse göğsüne gömercesine sarıldı. Sımsıkı sarmaladığı küçük, sadece memeye yapıştırdığı çenesine yoğunlaşmıştı. Tehlikeymiş, saldırıymış, umurunda bile değildi. O sadece en ilkel içgüdüğü ile boş olan kamını doyurmaya çalışıyordu. Anne ise durumun verdiği stres ile ne yapacağını şaşırmış durumdaydı. Bir türlü kendine inandıramıyordu. İnsan bu kadar canı nasıl olabilirdi? Elinde çivili bir sopa, sadizimin tetiklediği adrenalin ile bir sağa, bir sola koşuşturan çocuk diğerlerine; "Çok uzağa gitmiş olamaz. Buralarda bir yerdedirler" diye seslendi. Diğerleri "Hadi yürü gidelim artık, saat geç oldu!" deyince mutsuzlukla elindeki sopayı bir kenara fırlattı ve koşarak onların peşine takıldı.

Anne nihayet derin bir nefes aldı. Bir tehlikeyi daha atlamıştı. Ama bu ne ilk ne de son olacaktı. Sessizce bebeğini emzirmeye devam etti. Şehrin her köşesi bu tip canilerle doluydu. Artık insanların vicdan veya acıma duyguları körelmişti. Kaba kuvvet ve vicdansızlık her köşeyi tutmuştu. Erken anne olduğu şu kısacık ömründe şimdiden nelere şahit olmuştu. Herkesin gittiğinden tam anlamıyla emin olduğunda gizlendiği yerden yavaşça çıktı. Etrafına bakındı. Cadde üzerinde araç trafiği artmaya başlamıştı. Sıkışık trafikte araçların gürültüsü, sabırsız sürücülerin çaldığı kornalarla ambulansın sireni birbirine karşıyordu. Tam bir cümbüş gibiydi. Kaldırımında yürüyen insan kalabalığının da trafikteki araçlardan farkı yoktu. Onların koma çalması da birbirlerine karşı çok da dostça bir gözle baktıkları söylenemezdi. İnsanlar çalışma hayatının verdiği yorgunluğu omuzlarında taşıırken kaldırımında adeta birbirlerinin üzerine doğru yürüyorlardı. Hatta bazen çarpışıyorlar ve sanki hiçbir şey olmamışçasına öylece yollarına devam ediyorlardı. Halbuki yakın geçmişe kadar hepsi işe giderken karşılaştıklarında birbirlerine "Günaydın", akşam iş çıkışı "İyi akşamlar" diyorlardı. Her ne olduysa bir anda canileştiler. Sanki her biri birer katile dönüştü. Artık yaşadıkları mı yoksa hayat tarzları mı buna neden oldu bilinmez. Hatta bazı haberlerde insanların daha fazla et tüketmelerinin onları agresifleştirdiği tartışılıyordu ama hiçbir hayvan et tükettiği halde zevk için bir başkasını öldürmüyordu. Sadece kamını doyurabilmek için en güçsüzü seçerlerdi. Doğal seleksiyon böyle bir şeydi. Sadece güçlüler yaşardı. Ama insanlar doğal seleksiyon adına değil sadece kendi zevklerini tatmin etmek için öldürmeye başlamışlardı.

Fazlaca göze batmadan bir apartmanın basamaklarına oturdular. Nefes nefese bir koşuşturmadan tekrar durağan ama fazla sürmeyecek bir dinginlik haline geri döndüler. Bebek kamını doyummuştu ama anne halen açtı. Yoldan gelen geçenlerden bazıları onlara bakıyor ama kimse durup bir şeye ihtiyaçları var mı diye sormuyorlardı.

Ne annenin ne de bebenin zaten sesini çıkaracak hali kalmamıştı. Adeta bir güvercin tedirginliğinde yoldan gelen geçenlere bakıyorlardı. Sessiz sakın otururlarken bir anda annesinin elinden tutan bir çocuk onlara doğru koşmaya başladı. Kaçacak yeri olmayan anne çaresiz olduğu yere çivilenmiş gibi kalakaldı. Çocuk elinde tuttuğu beslenme çantasını açarak yemediği yiyecekleri hemen annenin yanına bıraktı ve tekrar koşarak annesinin elini tuttu, uzaklaştılar. Nihayet bir lokma yiyecek boğazından geçecekti. Nefes almadan yiyecekleri mideye indirdi. Açlıktan neredeyse bayılacakken böyle bir yemeğin gelmesi onun için beklenmedik bir durumdu. O anda tanrıya şükretti ve bu kabusun bir an önce bitmesi için ona yalvardı.

Aynı yerde çok uzun süre kalamıyorlardı. Belli olmaz, bir başka tehlike bir anda belirir diye hemen toparlandılar. Her zaman tetikte olmalarını gerektiren bir dünyada yaşıyorlardı. Ana oğul daha korunaklı bir yer bulabilmek için tekrar hareketlendiler. Onlar köşedeki binanın arkasındaki boş arsaya giderken orada onları bekleyen belediye aracının soğuk kafeslerinin onları beklediğinden habersizdi. Ne yazık ki onlar Türkiye'de yaşayan yüzbinlerce sahipsiz kediden biriydi.

Coğrafya kaderindir sözü sadece insanlar için söylenmemeliydi...

Mutlu
Bir
2026
Dilerim

Alper Tunga DOST

ALPERDOST.COM.TR

Alper Tunga DOST

ALPERDOST.COM.TR